

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	48382 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	265
Повна назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Ідентифікаційний код ЗВО	23623471
ПІБ керівника ЗВО	Клименко Леонід Павлович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chdu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/265>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	48382
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	факультет політичних наук
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра соціології та політології; кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики; кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки; кафедра англійської філології та перекладу; кафедра обліку і аудиту; кафедра української філології та міжкультурної комунікації
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	54003, м. Миколаїв , вул. 68 Десантників,10
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	не передбачає
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	відсутня
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	20781
ПІБ гаранта ОП	Іванов Микола Семенович
Посада гаранта ОП	Професор кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	mykola.ivanov@chmnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(096)-901-55-04
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(051)-276-55-53

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма (далі – ОП) «Політологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти визначає мету, цілі і зміст підготовки фахівців за спеціальністю 052 Політологія на факультеті політичних наук ЧНУ ім. П. Могили. ОП підготовки докторів філософії за спеціальністю 052 Політологія розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що, водночас, є першим науковим ступенем.

У 2016 р. отримано ліцензію на підготовку докторів філософії спеціальності 052 Політологія та розроблена ОП з урахуванням вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, а перелік вибіркового дисциплін визначався шляхом вивчення запитів та вимог всіх груп стейкхолдерів. Зміни ОП відбувалися постійно, що обумовлено побажаннями стейкхолдерів та науковими інтересами здобувачів:

- у 2019 році відбулися корективи у переліку нормативних дисциплін, приведено у відповідність із загальноуніверситетськими нормами обсяги проходження асистентської (педагогічної) практики;

- у 2020 році було змінено обсяг ОП з 37,5 до 46 кредитів у зв'язку з корективами обсягів нормативних та вибіркового освітніх компонентів (далі – ОК);

- у 2022 та 2023 роках відбулися чергові зміни в ОП у зв'язку з врахуванням рекомендації за результатами акредитаційних експертиз ОП з інших спеціальностей та прийняттям стандарту вищої освіти (наказ МОН від 25.07.2023 № 903).

За результатами змін 2022 та 2023 років обсяг програми збільшено до 50 кредитів. ОК «Асистентська практика» та «Переддипломна практика» змінено на «Науково-педагогічна практика», до якої додано дисципліну прореквізит «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін». Програмні результати та компетентності оновлено у відповідності зі стандартом вищої освіти, у результаті чого розширено перелік нормативних ОК, які направлено на здобуття глибоких знань із спеціальності.

На сьогодні ЧНУ ім. П. Могили здійснює наскрізну підготовку фахівців за спеціальністю 052 Політологія за першим (бакалаврським), другим (магістерським), третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	
			ОД	У тому числі іноземців
1 курс	2023 - 2024	4	4	0
2 курс	2022 - 2023	6	6	0
3 курс	2021 - 2022	0	0	0
4 курс	2020 - 2021	1	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	11854 Політологія
другий (магістерський) рівень	14273 Політологія

третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	48382 Політологія
--	-------------------

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	26800	10072
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	26462	9946
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	338	126
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_PhD_052_Політологія_2023.pdf</i>	y22+XuCbP0RvqoIm8C1FoUP8wt+w7IsPENei7NWYV6E=
Навчальний план за ОП	<i>НП_PhD_052_Політологія_2023.PDF</i>	KW/7LVdyLvQfWVm/BqWEn1/UJ0P0dAR4V3wJSvnd37A=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 1.pdf</i>	yUbfmLPeNjPlA6KDapV4nrySM06LnFpsRGy0AckZhrQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 2.pdf</i>	kjmgT5H9j/tSR5wLifd+MKVwm202+7HNXJF4t+OX3W0=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 3.pdf</i>	ZrK6LvCENV4yl6IQW1FGs4tAgXNpNDSzZuHteYGh/ms=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 4.pdf</i>	Rzo0AFbsQHw/9X1I1yS2no4D0EMwv/7StjplVTKTtnC=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОП: ОНП «Політологія» ставить за мету формування у здобувачів наукового ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 052 Політологія теоретичних та практичних знань, умінь і навичок, професійних компетентностей, які є необхідними для організації власної науково-дослідницької діяльності, генерування нових ідей, розв'язання комплексних проблем політичної науки, отримання результатів, які мають наукове значення, теоретичне та практичне застосування.

Унікальність ОНП визначається специфікою її позиціонування на Миколаївщині, як єдиної програми підготовки докторів філософії з політології, в якій вдало поєднуються актуальна для прикордонного та прифронтового регіону політологічна проблематика у кількох взаємодоповнюючих контекстах: політико-прикладному, безпековому та інформаційно-безпековому.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Стратегію, місію, мету навчальної, наукової, національно-виховної та просвітницької роботи докладно описано у «Стратегічний план розвитку Чорноморського національного університету імені Петра Могили на період 2019–2024 рр.», розміщеному на сайті ЧНУ ім. П. Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Strategichnij_plan_2019-2024_rr..pdf). Метою ОНП є забезпечення оволодіння здобувачами третім (освітньо-науковим) рівнем вищої

освіти, відповідно до восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій; підготовка висококваліфікованого фахівця, інтегрованого у світовий науково-освітній простір, який здатний до самостійної науково-дослідницької, організаційної, викладацької та практичної діяльності у галузі політичної науки, зорієнтованого на збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства. Мета ОНП відповідає стратегічним цілям розвитку університету, зокрема у контексті впровадження наукової й науково-технічної діяльності, одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів та їх подальше використання для забезпечення розвитку суспільного життя.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Кожного року відділом аспірантури проводиться анкетування здобувачів стосовно задоволеності викладанням та змістовним наповненням ОНП, збираються побажання стосовно переліку вибіркових дисциплін. Для забезпечення об'єктивності та з метою подальшого удосконалення цілей і ПРН до складу робочої групи ОНП 2022 року від здобувачів ВО входить Біляєв Д.В. Аспіранти запрошуються на засідання методичної ради факультету політичних наук, на яких обговорюються зміни до ОНП. Крім того, інтереси майбутнього аспіранта враховуються ще до моменту вступу, так як ще до офіційної процедури вступу претендент має можливість обрати потенційного наукового керівника та обговорює з ним напрям їх майбутніх наукових досліджень. В залежності від напрямку наукових досліджень визначається перелік вибіркових курсів.

- роботодавці

Головними роботодавцями для докторів філософії є кафедри університету, які здійснюють підготовку здобувачів за першим та другим рівнями вищої освіти за спеціальностями 052 Політологія та 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. Потенційними роботодавцями також є відповідні структури та установи органів державної влади та місцевого самоврядування.

Інтереси кафедр враховуються шляхом проведення методичних рад кафедр та факультету, на яких обговорюються зміни до ОНП. А інтереси представників державних установ – шляхом проведення зустрічей.

Так наприклад, при рецензуванні проєкту ОНП Миколаївський регіональний центр підвищення кваліфікації порекомендував ввести дисципліну пов'язану з врахуванням регіональних потреб ринку праці.

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти як стейкхолдера у формулюванні цілей і програмних результатів ураховані шляхом обговорення переліку і змісту ОК на засіданнях зацікавлених кафедр та науково-методичній раді факультету політичних наук. Викладачі надають свої пропозиції вже до оновленої ОНП, наприклад, цього року щодо вибіркових навчальних дисциплін, практики тощо, тобто ОНП постійно оновлюється та розвивається.

При складанні ОНП вивчався досвід ЗВО України, які займаються підготовкою фахівців за спеціальністю 052 Політологія. На проєкт ОНП 2023 року були отримані відгуки та рецензії від Київського національного університету технологій та дизайну та Європейського інституту безперервної освіти.

- інші стейкхолдери

Факультет політичних наук активно співпрацює з різноманітними політологічними громадськими об'єднаннями та зацікавленими у підготовці науковців організаціями стосовно змістовного наповнення навчальних планів спеціальностей.

Тому ОНП було направлено на рецензування ГО «Асоціація політологів Півдня "Ольвія"» та консалтинговій компанії "K&K Group", від яких отримано схвальні відгуки та побажання.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Тendenції розвитку спеціальності та ринку праці постійно аналізуються робочою групою та обговорюються на засіданнях методичних семінарів кафедр та науково-методичної ради факультету. В результаті такого аналізу вводяться нові ОК та модифікується змістове наповнення існуючих.

Так, в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну актуалізувалися ті аспекти політології, які торкаються безпекових питань, регіональних та глобальних проблем владних взаємовідносин. Враховуючи потенційну та реальну інтернаціональну активність здобувачів

PhD, вони можуть виступати активними амбасадорами України на світовій науковій арені. У зв'язку з чим посилюється роль такої ОК як «Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку».

Враховуючи те, що ключовими роботодавцями для випускників програм PhD є заклади вищої освіти велика увага приділяється програмним результатам навчання, які направлені на ґрунтовне набуття педагогічних навичок здобувачами (СК4 та PH8). З цією метою до ОНП та навчального плану включено та нормативні ОК як «Науково-педагогічна практика» (6 кредитів ЕКТС) та дисципліна прореквізит «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін» (3 кредити ЕКТС).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП враховано галузевий і регіональний контекст, визначений сучасними тенденціями пріоритетного розвитку політичної науки.

Стратегією розвитку Миколаївської області на період до 2027 року визначено, що для підготовки населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється, важливим є підвищення громадянської освіти молоді через участь у суспільній діяльності та реалізація творчого потенціалу молодих осіб (<https://www.mk-oblrada.gov.ua/UserFiles/decree/1613571502602d25ae7f0ce.pdf>). Спектр обов'язкових та вибіркових ОК, опанування ПРН дозволяє формувати висококваліфікованих молодих науковців, які здатні втілити у життя очікувані результати Стратегії розвитку Миколаївської області у сфері громадянської освіти.

Також, цілі, програмні результати навчання та зміст ОК визначалися специфікою позиціонування ОНП на Миколаївщині, як єдиної програми підготовки докторів філософії з політології, в якій вдало поєднуються актуальна для прикордонного та прифронтового регіону політологічна проблематика у кількох взаємодоповнюючих контекстах: політико-прикладному, безпековому та інформаційно-безпековому.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При розробці ОНП аналізувалися схожі програми таких вітчизняних закладів як Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, ЧНУ імені Юрія Федьковича, ЛНУ імені Івана Франка, ОНУ імені І. І. Мечникова та ін.

Велика увага приділялася іноземному досвіду, зокрема вивченню змісту силабусів дисциплін. Так дисципліни «Методології досліджень у соціальних науках», «Кількісні методи дослідження», «Якісні методи дослідження» в Університеті Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (УМСК) (<https://www.umcs.pl/pl/sylabusy,17237.htm>) засвідчили, що РП дисципліни «Актуальні питання методик і технік політологічних досліджень» включає всі передбачені цими силабусами методи, але силабус дисципліни «Дизайн і методи дослідження в політології» УМСК спонукав додати тему «Система організації та проведення політологічного дослідження» до робочої програми дисципліни.

Також від Варшавського університету (<https://wnpism.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2019/08/harmonogram-studi%C3%B3w-stacjonarnych.pdf>) перейнята практика проведення наукових та науково-методичних семінарів за запитом здобувачів.

Вибірковий курс «Євроскептицизм: сутність, витoki та значення» був запропонований з урахуванням актуальності явища і наявності в різних університетах в дисциплін з вивчення історії та практики ЄС (напр., курс, «Європейський Союз: від Конституції до кризи» в Карлтонському коледжі (США):

<https://apps.carleton.edu/campus/registrar/catalog/current/departments/eust/>).

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Добір ОК для ОНП здійснювався з урахуванням вимог Стандарту та забезпечує досягнення результатів навчання, формування загальних та спеціальних компетентностей. Структурно-логічна схема представляє логіку засвоєння освітніх компонентів та перехід від теоретичного навчання до практичної діяльності за фахом в рамках практики. Зміст нормативних освітніх компонентів забезпечує досягнення цілей ОНП, сформульованих в прогнозованих результатах навчання в Стандарті. Досягнення цих результатів зумовлено системним та послідовним навчанням здобувачів освіти здійснювати наукові дослідження на основі сучасних методологічних підходів, з урахуванням сучасних технологій пошуку та аналізу інформації, роботи з політологічними джерелами, презентувати результати власних наукових досліджень з дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.

Нормативні ОК у повній мірі забезпечують формування ПРН, вибіркові ОК розвивають ПРН, набуті під час опанування нормативних ОК. Опанування ОК ОП відповідає забезпеченню ЗК, СК, ПРН.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 052 Політологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (Наказ МОН України № 903 від 25.07.2023 р.) наявний:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2023/26.07.2023/052-Politohiya-dok.filosofiyi-903-25.07.2023.pdf>

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

50

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

36

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

14

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 052 Політологія, а саме: підготовка фахівців з політичних наук, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати наукову методологію у дослідницькій та педагогічній діяльності, виконувати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Освітні компоненти складають поділяються на нормативні, які забезпечують теоретичний зміст предметної області та володіння загальнонауковими (філософськими), мовними та педагогічними компетентностями, та вибіркові, які надають розширені знання з політичних та суміжних наук відповідно до наукових інтересів здобувачів.

Наступні нормативні ОК ОНП забезпечують теоретичний зміст предметної галузі: «Сучасні тенденції розвитку політичної науки», «Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку», «Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень».

Загальнонаукові компетенції здобувачі отримують при вивченні ОК «Філософія науки» та «Управління науковими проектами», а мовні – «Українське наукове мовлення» та «Наукова комунікація англійською мовою». За здобуття педагогічних компетентностей відповідають ОК «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін» та «Науково-педагогічна практика». Після аналізу освітніх компонент ОНП та ПРН, які отримують здобувачі в результаті їх опанування, можна зробити висновок, що в результаті проходження навчання здобувачі готові до розв'язання комплексних проблем професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, що чітко відповідає предметній області спеціальності.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача на рівні ЗВО регулюється Положенням про навчання в аспірантурі та докторантурі ЧНУ ім. П. Могили, Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів III рівня ВО ступеня доктора філософії (PhD) у ЧНУ ім. П. Могили (<https://chmnu.edu.ua/polozhennya-shhodo-navchalno-naukovoyi-ta-inshoyi-diyalnosti-universitetu/>).

ОНП та навчальний план підготовки доктора філософії є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником, розглядаються на відповідних кафедрах та затверджуються проректором з наукової роботи.

Здобувач ВО за даною ОНП має наступні можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії:

1. Вільний вибір тематики наукового дослідження та наукового керівника дисертаційної роботи.

2. Вільний вибір вибіркового дисциплін (починаючи з 3-го семестру). Список вибіркового дисциплін оновлюється кожного року в залежності від специфіки наукових інтересів здобувачів

поточного року вступу. Однак, здобувач може самостійно замінити будь-яку дисципліну з рекомендованого переліку за погодженням із своїм науковим керівником, обираючи при цьому будь-яку дисципліну з інших ОП (навіть з іншого освітнього рівня).

3. Можливість вибору бази науково-педагогічної практики.

4. Здобувач має змогу скористатися правом на навчання за програмою академічної мобільності, згідно договорів між ЧНУ та іншими ЗВО, як українськими так і закордонними.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибір навчальних дисциплін в Університеті регламентовано «Положенням про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором» та «Положенням про порядок та умови обрання вибіркових дисциплін здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://chmnu.edu.ua/polozhennya-shhodo-navchalno-naukovoyi-ta-inshoyi-diyalnosti-universitetu/>). Положення містять основні вимоги щодо здійснення здобувачами ВО права вибору відповідно до п. 15 частини першої ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

Вибіркова частина ОП складається з однієї дисципліни загальної підготовки, що обирається з загально університетського каталогу, та трьох дисциплін професійної підготовки. Одна дисципліна професійного циклу передбачає викладання англійською мовою (вибирається з трьох запропонованих). Дві інші дисципліни професійного напрямку вибираються з факультетського каталогу, який змінюється щороку, враховуючи наукові інтереси аспірантів. Відділ аспірантури ознайомлює здобувачів ВО з переліком та змістом вибіркових дисциплін. Для отримання більш детальної інформації на сторінці факультету політичних наук на офіційному сайті ЧНУ в розділі «Навчально-інформаційна база» додано перелік всіх вибіркових дисциплін, що пропонуються на вибір здобувачам. Після ознайомлення з дисциплінами, що пропонуються на вибір, здійснюється голосування студентів шляхом паперового анкетування або он-лайн анкетування, наприклад, з використанням засобів системи дистанційного навчання MOODLE. Узагальнений перелік вибраних дисциплін кожен здобувач узгоджує власним підписом. Здобувачі подають індивідуальні заяви на ім'я проректора з наукової роботи про вибрані ними дисципліни з проханням включити їх до свого індивідуального навчального плану аспіранта. Анкети з результатами голосування здобувачів, які містять їх персональний підпис, можуть вважатися їх заявою. Заяви зберігаються у відділі аспірантури протягом усього терміну навчання аспіранта. На підставі поданих заяв проректор з наукової роботи видає розпорядження щодо затвердження дисциплін вільного вибору здобувачів та внесення їх до індивідуальних навчальних планів аспірантів. З даного моменту вибіркова дисципліна стає для здобувача обов'язковою. До варіативної частини індивідуального навчального плану можуть бути зараховані дисципліни, які здобувач ВО – учасник програми академічної мобільності – обирає у навчальному закладі-партнері, за умови документального підтвердження вивчення цих дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП включає у себе освітню та наукову складові. Випускники програми - переважно науково-педагогічні працівники, які повинні володіти компетентностями, що дозволяють їм створювати нові знання та професійні практики в галузі політичних наук. Тому важливою складовою програми є постійна практична робота здобувачів над обраним науковим дослідженням, що здійснюється під керівництвом наукового керівника (прописано у науковій складовій індивідуального плану аспіранта). Результатом цієї роботи є доповіді на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, публікації у фахових вітчизняних та закордонних виданнях. Про результати своєї наукової роботи здобувачі двічі на рік звітують на кафедрах, за якими вони закріплені. Не менш важливою складовою практичної підготовки є участь у виконанні НДР.

Практична підготовка також забезпечується практичними роботами, які виконуються під час опанування ОК. Також ОП передбачає науково-педагогічну практику, в ході якої здобувачі працюють як асистенти під керівництвом своїх наукових керівників, проводять заняття для студентів та набувають практичних навичок викладання у вищій школі.

Організація практики регламентується положенням «Про проведення практики у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_provedennya_praktiki_v_CHNU-1.pdf), а також відповідним положенням для здобувачів ступеня PhD (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Pro_asistensku_ta_naukovu_praktiku.pdf).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Набуття здобувачами ВО «soft skills» забезпечують наступні ОК: «Філософія науки», «Українське наукове мовлення», «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін»,

«Управління науковими проектами». Під час вивчення даних дисциплін здобувачі опановують навички комунікації, лідерства, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, керувати своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. В межах вивчення дисципліни «Наукова комунікація англійською мовою» здобувачі вчать ся презентувати та обговорювати результати наукових досліджень англійською мовою. В межах вивчення дисциплін професійного циклу, здобувачів заохочують до творчого підходу до вирішення поставлених завдань, відстоювання власного рішення. Формуванню соціальних навичок сприяють виступи здобувачів на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, воркшопах (<https://chmnu.edu.ua/politichni-trendi-v-umovah-sogodennya-minuv-vorkshop-dlya-studentiv-politologiv/>). Іншим видом набуття аспірантами soft skills є проведення навчальних занять, зокрема практичних, в межах науково-педагогічної практики.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЕКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Для усіх ОК аудиторні години становлять 33% від загального обсягу. Навчальний час, відведений для самостійної роботи, регламентується навчальним планом і становить 67 % загального обсягу навчального часу здобувача, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Кількість аудиторних годин на навчальний тиждень становить не більше 11 годин (5-6 занять на тиждень). Таке співвідношення аудиторної та самостійної роботи щодо окремих освітніх компонентів обумовлено необхідністю проведення здобувачем власного наукового дослідження, обробки результатів дослідження, апробації наукової роботи тощо. Значний обсяг самостійної роботи дає можливість аспіранту планувати процес наукових досліджень, консультиватися з керівником, брати участь у наукових конференціях та публікувати результати досліджень у фахових виданнях. Зміст самостійної роботи над конкретною дисципліною визначається РПНД, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Усі складові самостійної роботи представлені у РПНД, чітко зазначена сума балів, яка виставляється за виконання завдань, передбачених для самостійної роботи. Для того, щоб у здобувачів було вдосталь часу на самостійну роботу, у ЗВО складено зручний розклад занять, який оприлюднено у інформаційному середовищі MOODLE. З розкладом занять та графіком навчального процесу можна ознайомитися за посиланням: <https://moodle3.chmnu.edu.ua/>.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОНП не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому на навчання до ЧНУ імені Петра Могили у 2023 році: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Pravila_prijomu_do_CHNU_2023_zmini.pdf
Правила прийому до аспірантури та докторантури ЧНУ імені Петра Могили в 2023 році: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Pravila_prijomu_v_aspiranturu_na_2023_2024_n_r_.pdf

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Згідно з Правилами прийому до аспірантури та докторантури ЧНУ, рішення про допуск до складання вступних іспитів виносяться приймальною комісією за результатами розгляду поданих документів. Прийом на навчання для здобуття ступеня PhD проводиться за конкурсом. Умови вступу розміщуються на офіційному сайті університету до початку навчання, де міститься інформація про конкурсний прийом на вакантні місця із зазначенням спеціальностей, термінів прийому і переліку необхідних до подання документів. Вступні випробування на ОНП складаються з вступного іспиту зі спеціальності в обсязі, який відповідає обов'язковим компонентам магістерської програми (другий рівень B0) зі спеціальності 052 «Політологія», та вступного іспиту з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B1 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив міжнародним сертифікатом рівень знання англійської мови дійсним

сертифікатом тестів TOEFL, або IELTS, або сертифікатом CELA (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2); французької мови - дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови.

В Правилах прийому на навчання до ЧНУ у 2023 році зазначено, що у разі вступу на спеціальність 052 на третій освітній рівень не за фахом диплому призначаються додаткові вступні випробування рішенням приймальної комісії ЧНУ.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регламентовано «Положенням про порядок перезарахування освітніх компонент та визначення академічної різниці»

(https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_poryadok_perezarahuvannya_osvitnih_komponentiv_ta_v_iznachennya_akademichnoyi_riznitsi.pdf), «Положенням про визнання іноземних документів про освіту в ЧНУ імені Петра Могили» (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_viznannya_inozemnih_dokumentiv_pro_osvitu_v_CHNU_imeni_Petra_Mogili.pdf), «Положенням про порядок визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті в ЧНУ ім. Петра Могили» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-neformalnu-osvitul.pdf>) та «Положенням про організацію освітнього процесу в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-Pro-organizatsiyu-osvitogo-protsesu-2022.pdf>). Зазначені документи оприлюднено на офіційному сайті ЧНУ за посиланням <https://chmnu.edu.ua/polozhennya-shhodo-navchalno-naukovoyi-ta-inshoyi-diyalnosti-universitetu/>.

Результати навчання, отримані в інших ЗВО, в т.ч. під час академічної мобільності, та академічна різниця встановлюються на підставі академічної довідки/Transcript of Records та порівняння результатів навчання із РПНД ЧНУ. Вказаних положень послідовно дотримуються під час переведення та поновлення здобувачів, перезарахуванні кредитів та дисциплін, визначенні та ліквідації академічної різниці.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За час реалізації ОП до ЧНУ імені Петра Могили поновлень та переведень здобувачів, які навчалися в інших ЗВО не було. На ОП «Політологія» підготовки докторів філософії практики застосування вказаних правил не було реалізовано через відсутність запиту з боку здобувачів вищої освіти. В разі потреби визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, будуть застосовані правила згідно нормативних документів ЧНУ ім. Петра Могили.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначається «Положенням про порядок визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті в ЧНУ ім. Петра Могили» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-neformalnu-osvitul.pdf>)

Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % відповідної освітньої програми. Визнання результатів допускається як для дисципліни загалом, так і для окремих видів аудиторної, самостійної роботи в рамках дисципліни.

Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом ОП передбачено опанування освітньої компоненти, що перезараховується. Визнання окремих видів робіт у рамках дисципліни може здійснюватися під час її вивчення. Для визнання результатів за навчальною дисципліною здобувач має звернутися до зав. аспірантури із заявою та документами (сертифікати, свідоцтва, програми), що підтверджують результати навчання. Зав. аспірантури порушує питання щодо можливості визнання результатів навчання на відповідній кафедрі, яка або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію. У випадку, якщо освітня компонента закріплена за кафедрою, яка не є відповідальною за підготовку зазначеного здобувача вищої освіти, то на засідання методичної ради запрошується гарант освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

На ОП випадків звернення здобувачів щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (та або інформальній) освіті, не було. Викладачі здійснюють інформування

здобувачів про можливості перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

У робочих програмах обов'язкових і вибіркового навчальних дисциплін запропоновані різні форми і методи навчання, які відповідають формам, визначеним в тому числі і в Положенні про організацію освітнього процесу: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-Pro-organizatsiyu-osvitogo-protsesu-2022.pdf>. Використовуються такі форми: лекції, практичні заняття (для мовних дисциплін), семінарські, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи.

Основними формами навчальної діяльності є: лекція, практичне, семінарське заняття, дослідні роботи, підготовка наукового проєкту чи доповіді, консультації, робота у малих групах. Під час занять використовуються наступні методи навчання: за характером подачі (викладання) навчального матеріалу: словесні, наочні та практичні; за логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний методи.

Наприклад, у межах дисципліни «Управління науковими проєктами» використовуються такі форми роботи як: підготовка чернетки проєкту і заповнення аплікаційної форми для проєкту, опрацювання операційних понять з курсу, семінарські заняття, консультації. Обрані форми навчання дозволяють здобувачам досягти програмних результатів навчання, особливо, РН01 і РН03 щодо дослідницьких навичок, які достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, і щодо розробки і реалізації наукових або прикладних проєктів.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Вибір форм і методів навчання за ОНП «Політологія» відповідає принципам формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів та вимогам студентоцентрованого підходу. Для реалізації студентоцентрованого підходу при навчанні застосовується принцип «дозволити вибір там, де не заборонено законодавством». Саме тому аспіранти мають право вибору навчальних дисциплін в межах дозволеного обсягу (згідно Закону України не менше 25%); брати участь в програмах академічної мобільності; мають певну свободу при відпрацюванні компонентів практики; при вивченні іноземної мови група поділяється на підгрупи в залежності від рівня підготовки здобувачів тощо. Аспірантам забезпечено доступ до навчальних, навчально-методичних та інших матеріалів, що застосовуються у навчальному процесі. В університеті діє система дистанційного навчання MOODLE, в якій аспіранти мають можливість знайомитися з відповідними матеріалами, отримувати консультації, роз'яснення щодо вивчення дисциплін за навчальним планом: moodle3.chmnu.edu.ua

У ЧНУ щорічно проводиться дослідження якості освітнього процесу:

<https://chmnu.edu.ua/rezultati-monitoringu-yakosti-osviti/>. Зокрема, за результатами опитування, аспіранти позитивно оцінили якість освіти на ОП з усіх аспектів.

Також факультет політичних наук проводить власне опитування аспірантів для з'ясування рівня їх задоволеності навчальним процесом, методами навчання, вибором навчальних курсів тощо: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeuRh_sxBsadXRQ3aS7yG9J46_ql5_d_jrQDJ8MYEEZmfF8A/viewform

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Згідно із Законом про освіту педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники мають право на академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі. Зокрема це право прописано й у Статуті ЧНУ ім. Петра Могили (стор. 25) (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/06/Statut_Chnu_Im_Petra_Mogili.pdf).

Академічна свобода у межах ОНП «Політологія» забезпечується можливістю викладача індивідуально наповнювати зміст навчальних дисциплін, вносити зміни у робочі програми, самостійно обирати методи викладання і контролю, що дозволяє організовувати процес навчання найбільш ефективно. НПП мають право самостійно обирати напрямки наукових досліджень і публікувати результати у наукових виданнях. НПП також мають можливість пропонувати вибірково дисципліни в межах своїх наукових напрямків; мають право самостійно обирати місце та напрямок підвищення кваліфікації.

Здобувачам надається право: брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення

освітнього процесу та науково-дослідної роботи; обирати/змінювати теми дисертаційних робіт та керівників; користуватися академічною мобільністю, у т.ч. міжнародною; брати участь у формуванні переліку вибіркових дисциплін. Також здобувачі третього рівня ВО мають право пройти сертифіковані курси із наступним зарахуванням результатів неформальної освіти.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Навчальні та методичні матеріали, що передбачені робочими програмами, розміщено у системі дистанційного навчання MOODLE ЧНУ імені Петра Могили до початку навчального року. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання та критеріїв оцінювання по кожній з дисциплін навчального плану наводиться у робочих програмах (оприлюднені на офіційному сайті ЗВО: <https://chmnu.edu.ua/robochi-programi-navchalnih-distiplin-3/>). Крім того, на першому занятті з дисципліни викладач в усній формі інформує аспірантів щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання та критеріїв оцінювання у межах окремого освітнього компоненту. Освітніми ресурсами університету є офіційний сайт (chmnu.edu.ua/), система дистанційного навчання MOODLE (moodle3.chmnu.edu.ua). Графіки організації освітнього процесу та розклади занять та сесії представлено у паперовому вигляді у холі університету та у електронному вигляді у системі дистанційного навчання MOODLE. Надалі планується залучити мобільні програмні засоби для організації двобічного обміну інформацією для більш зручного отримання інформації усіма учасниками навчального процесу. ОНП, навчальний план та РП навчальних курсів оприлюднюються на сайті Університету до початку семестру (сторінка факультету політичних наук, розділ «Навчально-інформаційна база (освітньо-професійні програми, дисципліни)». <https://chmnu.edu.ua/training-information-base-politic/>). РП дисциплін обов'язково включають інформацію про компетентності, ПРН, цілі, зміст дисципліни та критерії оцінювання.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Під час навчання здобувачі не лише одержують новітню науково-методологічну інформацію від викладачів на лекційних, семінарських, практичних заняттях і науково-педагогічній практиці, але й виконують наукові дослідження. Вони включають:

- виконання завдань з науково-творчою складовою у процесі вивчення профільних і вибіркових дисциплін (аналітичні роботи, проектування і т.д.);
- проведення власного дисертаційного дослідження - пошук, аналіз та систематизація матеріалу, виступи з результатами досліджень на методичних семінарах, наукових конференціях різного рівня; публікація результатів наукових досліджень у формі тез виступів і статей тощо. Дисертаційні дослідження проводяться в рамках наукових тем кафедри соціології та політології й міжнародних відносин та зовнішньої політики.

В університеті щорічно проводяться конференції, у роботі яких беруть участь аспіранти, а саме: Всеукраїнська науково-практична конференція «Могилянські читання», Міжнародна наукова конференція «Ольвійський форум: Стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі». Публікація у збірках тез конференцій для здобувачів є безкоштовною (<https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/simple-search?filterquery=%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8&filtername=subject&filtertype>equals>).

Крім того, аспіранти залучаються до роботи над комплексними науково-дослідними темами університету (напр., Д. Біляев бере участь у програмі Politics of Grievance and Democratic Governance (PLEDGE), HORIZON-CL2-2023-DEMOCRACY-01).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно з «Положенням про організацію методичної роботи кафедр» ЧНУ ім. П. Могили https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_organizatsiyu_metodichnoyi_roboti_kafedri.pdf, РПНД рекомендовано щорічно оновлювати з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. Зміст ОК ОНП «Політологія» оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик. До лекцій і семінарських занять залучаються матеріали про сучасні теорії та практики політологічної науки, зокрема РП ОК «Сучасні тенденції розвитку політичної науки» оновлюється кожного року із додаванням в теми результатів сучасних політологічних досліджень. На сучасному етапі розвитку науки міждисциплінарність допомагає вирішити поставлені перед суспільством задачі, саме тому до змісту РП було додано таку тему, як «Міждисциплінарність як тренд і виклик сучасної політичної науки».

Також викладачі постійно беруть участь у науково-методичних та науково-практичних конференціях, семінарах та інших заходах за фахом, підвищеннях кваліфікації, що допомагає їм осучаснити методику викладання та зміст РП. За результатами цього на обговорення виносяться питання змісту дисциплін, впровадження нових ОК, що відповідають сучасним навчанням на даній ОНП. Наукова робота викладачів дозволяє впровадити у навчальний процес нові дані та оригінальні практики та методику. Так, наукові керівники використовують у

своїх лекціях дані своїх наукових шкіл.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

В ЧНУ з 2018 по 2024 роки реалізовувалася стратегія інтернаціоналізації <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Petro-Mohyla-Black-Sea-National-University-IS.pdf>, а 17.01.24 року Вченою радою ЧНУ була затверджена нова Стратегія (<https://chmnu.edu.ua/strategiya-internatsionalizatsiyi-chnu-imeni-petra-mogili/>), яка підсумувала досягнення університету згідно першої і поставила нові задачі перед учасниками освітнього процесу. ЧНУ має значну кількість договорів про міжнародну академічну мобільність (МAM) з іноземними університетами: <https://chmnu.edu.ua/viddil-mizhnarodnih-zv-yazkiv/>. Підписано угоду про співпрацю з Університетом Суонсі (Великобританія), в т.ч. про академічну мобільність, в рамках соціальних та поведінкових наук (<https://chmnu.edu.ua/universitet-saarland-nimechchina-proponuye-navchannya-protyagom-vesnyanogo-semesteru-2023-2024-roku/>). З 2023 н.р. навчання та стажування в УС проходять здобувачі другого рівня ВО та викладачі факультету політичних наук (НПП – Іовчева А.М., здобувач – Чайка В.), але аспіранти такого бажання не виявили. Інформація про можливості МAM та стажувань публікується на сайті ЧНУ в розділі “Анонси” (напр.: <https://chmnu.edu.ua/naukovo-pedagogichni-pratsivniki-zaproshuyutsya-na-stazhuvannya-vid-asotsiatsiyi-mizhnarodnogo-osvitno-naukovogo-spivrobotnitstva/>, <https://chmnu.edu.ua/studentiv-ta-aspirantiv-chnu-imeni-petra-mogili-zaproshuyut-vzyati-uchast-v-onlajn-shkoli-eu-study-days-2024/>) та Телеграм-канали “ЧНУ імені Петра Могили, відділ міжнародних зв'язків” (<https://t.me/fordepPMBNSNU>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контролю з кожної навчальної дисципліни визначаються самостійно ЧНУ ім. П.Могили та включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Форма проведення поточного контролю визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД). Використовуються такі форми, як усне та письмове опитування, виступи на семінарських заняттях, перевірка результатів виконання індивідуальних та творчих завдань, які націлені на розв'язання комплексної проблематики. Поточний контроль і оцінювання проводяться на кожному практичному занятті. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (СК) та атестацію здобувачів. СК проводиться у формах підсумкової контрольної роботи, заліку, диференційованого заліку або екзамену, що визначається навчальним планом.

Зміст екзаменаційних та залікових завдань визначається РПНД, обговорюється методичною комісією і доводиться до відома здобувачів.

Наведені контрольні заходи найбільш точно дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання окремого здобувача (групи) з конкретної ОК, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу відповідно планувати і подавати навчальний матеріал.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Правила проведення контрольних заходів та критерії оцінювання наведені у РПНД та положеннях університету: «Про організацію освітнього процесу», «Про порядок і методику проведення заліків та екзаменів», «Про систему рейтингової оцінки», наведених на сайті університету в розділі Документи/Положення/Положення щодо навчально-наукової та іншої діяльності університету (<https://chmnu.edu.ua/polozhennya-shhodo-navchalno-naukovoyi-ta-inshoyi-diyalnosti-universitetu/>). Ці правила та критерії забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження; їх послідовно дотримуються під час реалізації ОНП.

РПНД наводиться кількість балів, які здобувачі можуть отримати за виконання певного виду роботи (аудиторної та самостійної), питання та завдання для підсумкового контролю та чіткі критерії оцінювання. Результати поточного та підсумкового контролю по кожному здобувачу вносяться до MOODLE.

Постійно проводиться моніторинг ходу навчального процесу та періодично здійснюється анонімне анкетування здобувачів, під час якого їх запитують про випадки необ'єктивності викладачів, можливі корупційні дії тощо, з наступним аналізом результатів та вжиттям відповідних заходів.

За результатами опитування

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeuRh_sxBsadXRQ3aS7yG9J46_ql5_d_jrQDJ8MYEEZmfF8A)

/viewform), 100% аспірантів ОНП визнали критерії оцінювання чіткими та зрозумілими.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти на початку поточного семестру викладачами відповідних дисциплін. Також на офіційному сайті ЧНУ і в системі MOODLE оприлюднені РП навчальних дисциплін, основним призначенням яких є ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом дисципліни, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання. Строки контрольних заходів регламентуються графіком навчального процесу та розкладом на певний семестр, що затверджуються ректором ЧНУ та розміщуються на інформаційних стендах ЗВО та у системі MOODLE: <http://moodle3.chmnu.edu.ua/> Кожного року проводиться анкетування здобувачів вищої освіти шляхом анонімного опитування з подальшим аналізом і відстеженням проблем в освітньому процесі, а також оперативним на них реагуванням, корекцією організації навчальної роботи в університеті. Слід підкреслити, що питання щодо зрозумілості критеріїв оцінювання включено до опитування. Окремо на кожній кафедрі під час засідання кафедри викладачі обговорюють результати опитування та приймають рішення щодо зміни або вдосконалення критеріїв оцінювання результатів вивчення певної дисципліни в межах нормативної бази ЗВО.

За результатами опитування

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeuRh_sxBsadXRsq3aS7yG9J46_ql5_d_jrQDJ8MYEEZmfF8A/viewform), 100% здобувачів ОНП відзначили задоволеність процедурою інформування стосовно освітнього процесу впродовж навчального періоду; критерії оцінювання доводяться своєчасно.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 052 Політологія передбачає, що атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Також атестація здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем регламентується «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261), Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти доктора філософії в ЧНУ ім. П. Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu.pdf) та Положенням про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Pro_atestatsiyu_zdobuvachiv.pdf). Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Дисертаційна робота, анотація та відгуки офіційних опонентів містяться на офіційному сайті за посиланням <https://chmnu.edu.ua/prisudzhennya-stupenya-doktora-filosoifiyi-ph-i/>

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регламентується «Положенням про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у ЧНУ ім. Петра Могили». Даний документ оприлюднено на офіційному сайті ЧНУ ім. П. Могили за посиланням: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya.pdf>.

Крім того, процедура проведення контрольних заходів по кожній з дисциплін прописана в РНПД, що розробляються викладачами, обговорюються та погоджуються на засіданні кафедри та затверджуються на засіданні ради факультету. На початку кожного семестру викладачі ознайомлюють здобувачів освіти з процедурою проведення контрольних заходів. Робочі програми дисциплін оприлюднені на офіційному сайті ЗВО в розділі: Факультети/Факультет політичних наук/Навчально-інформаційна база (освітньо-професійні програми, дисципліни) <https://chmnu.edu.ua/training-information-base-politic/>.

За результатами опитування

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeuRh_sxBsadXRsq3aS7yG9J46_ql5_d_jrQDJ8MYEEZmfF8A/viewform), 100% здобувачів ОНП, які брали участь в опитуванні, оцінюють процедуру проведення поточного та підсумкового контролю як чітку та зрозумілу.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Заходи семестрового підсумкового контролю для аспірантів проводяться традиційними методами шляхом опитування чи написання письмових робіт. Об'єктивність забезпечується шляхом наявності чітких критеріїв оцінювання під час підсумкового контролю в РНПД, доступній всім здобувачам ВО, а також завдяки веденню електронних журналів у середовищі MOODLE, де викладач виставляє оцінки поточного та підсумкового контролю. Аудиторії, де проводяться

іспити, облаштовані відеоспостереженням. Після оголошення результатів екзамену аспірант має право отримати роз'яснення від екзаменатора з приводу отриманих балів. У випадку повторного проходження контрольних заходів, з метою запобігання конфлікту інтересів передбачено створення комісії у складі завідувача кафедри, завідувача відділу аспірантури та викладачів кафедр, що проводять підготовку в рамках ОНП. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів під час підсумкового контролю прописані в «Положенні про порядок і методику проведення заліків та екзаменів» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya.pdf>).

Випадків необхідності застосування процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на ОНП не було. За результатами опитування, 100% здобувачів ОНП, які брали участь в опитуванні, позитивно оцінили ознайомленість з порядком оскарження процедури проведення контрольних заходів.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів визначається «Положенням про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у ЧНУ ім. Петра Могили». Здобувачам ВО, які за результатами семестрового контролю та складання екзаменаційних сесій отримали незадовільні оцінки з ОК, надається можливість для їх перескладання, як правило, протягом двох тижнів після завершення поточної сесії або за термінами, встановленими за рішенням ректорату. Кожне перескладання іспиту/заліку дозволяється лише за направленням, підписаним завідувачем аспірантури. Перескладання незадовільної оцінки дозволяється два рази (перший раз – викладачу ОК, другий раз – комісії, призначеній розпорядженням проректора з наукової роботи). Результат складання іспиту/заліку комісії є остаточним.

На ОНП «Політологія» двоє здобувачів мали практику проходження через процедуру перескладання у зв'язку з незадовільною оцінкою.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У ЗВО існує можливість оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів. Зазначена процедура описана в «Положенні про порядок і методику проведення заліків та екзаменів ЧНУ ім. Петра Могили». У випадку незгоди здобувача з рішенням екзаменатора, він може звернутися з письмовою апеляцією до завідувача аспірантури не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів перевірки екзаменаційної роботи. Лектор з даної навчальної дисципліни та завідувач аспірантури зобов'язані розглянути апеляцію в присутності здобувача протягом двох робочих днів і прийняти остаточне рішення щодо оцінки екзаменаційної роботи. В результаті розгляду апеляції оцінка екзаменаційної роботи здобувача не може бути зменшена, а тільки залишена без змін або збільшена. Результат розгляду апеляції фіксується на тексті екзаменаційної роботи і підтверджується підписами викладачів, які приймали рішення. Якщо здобувач ВО не звернувся з апеляцією у встановлений термін, оцінка екзаменаційної роботи, виставлена викладачем, є остаточною. Випадків оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів на ОНП «Політологія» зафіксовано не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

До матеріалів, які містять політику, стандарти дотримання академічної доброчесності належать:

Етичний кодекс університету: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Etichnij_kodeks.pdf.

Положення про організацію освітнього процесу: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Etichnij_kodeks.pdf.

Процедури дотримання академічної доброчесності визначає Положення про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_Poryadok_perevirki_akademichnih_tekstiv_na_plagiat.pdf) із складовою «Порядок перевірки академічних текстів на плагіат».

Положення регламентує організацію системи запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах здобувачів вищої освіти та працівників ЧНУ ім. Петра Могили.

Положення про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили є складовою та невід'ємною частиною системи забезпечення якості освітньої та наукової діяльності університету та якості вищої освіти в цілому.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Положення про академічну доброчесність в ЧНУ (п. 5) визначає перелік текстів (наукових та методичних праць співробітників та навчальних - здобувачів), які є обов'язковими для

перевірки на наявність запозичень. Для протидії порушенням академічної доброчесності укладений договір на використання системи Unichек, яка перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів користувача. Обов'язковими для перевірки системою Unichек є кваліфікаційні роботи, наукові та методичні праці. Інструмент перевірки інших робіт не регламентується і є автономією викладача.

Директор наукової бібліотеки, як менеджер/адміністратор акаунту університету в системі Unichек, забезпечує організацію навчання процесу перевірки робіт та формуванню звітності осіб, призначених відповідальними від кафедр.

ЧНУ має внутрішній депозитарій текстів навчальної літератури (підручники, посібники, методичні рекомендації або вказівки); наукової літератури (монографії, тези доповідей, збірники матеріалів конференцій) <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/> та кваліфікаційних робіт (авторефератів або повних текстів відповідно до стандартів вищої освіти) <https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/>.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

До основних заходів щодо попередження проявів академічної недоброчесності відносяться: он-лайн-курс з питань системи академічної доброчесності в університеті (нормативно-правові акти; Положення університету, Етичний кодекс, види та форми академічної недоброчесності; академічна відповідальність; методи запобігання) з підписанням етичного кодексу; постери з академічної доброчесності; відповідні теми в рамках дисциплін, що викладаються, тощо (<https://youtu.be/2jkijMhGLAA?si=boX7ioaRixBwiMNL>)

Важливою складовою є інформаційна робота з науковими керівниками та викладачами дисциплін, яка включає лекції як штатних співробітників, так і запрошених фахівців щодо академічної доброчесності, а також проходження підвищення кваліфікації в форматі он-лайн курсів платформ Prometheus, EdEra, ВУМ тощо.

На ОНП викладачі дисциплін пояснюють здобувачам необхідність дотримання академічної доброчесності при тестуванні, написанні контрольних робіт, під час заліків, іспитів (неприпустимість списування, користування для цього телефонами, шпаргалками тощо), написанні рефератів, виконанні індивідуальних завдань, підготовці доповідей, презентацій тощо.

За результатами опитування

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeuRh_sxBsadXRsq3aS7yG9J46_ql5_d_jrQDJ8MYEEZmfF8A/viewform), 100% здобувачів ОНП, які брали участь в опитуванні, позитивно оцінили їх заохочення до академічної доброчесності під час навчання та виконання індивідуальних робіт.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Академічна відповідальність визначається Положенням про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили. До основних видів реакції, що можливі в ЗВО на порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти, належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо); повідомлення батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання.

За результатами опитувань здобувачі визначили, що найефективнішими заходами є незарахування балів за роботу, часткове або повне її доопрацювання.

В ЧНУ зустрічаються випадки порушень академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти, переважно у вигляді спроб списування, користування телефонами, шпаргалками під час контрольних заходів, переписування з підручників та Інтернету при написанні творчих робіт.

Викладачі припиняють спроби списування, проводять додаткову роз'яснювальну та виховну роботу, примушують таких студентів повторно пройти оцінювання чи написати творчу роботу.

На ОНП випадки порушення академічної доброчесності не були зафіксовані.

За результатами опитування, більшість здобувачів позитивно оцінили ознайомленість з інструментами протидії порушенням академічної доброчесності. 100% здобувачів зазначили, що вони зацікавлені якнайкраще дотримуватись принципів та правил академічної доброчесності.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Порядок обрання на вакантні посади та прийняття на роботу НПП визначається відповідним положенням (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya_konkursnij_dobir_.pdf). Високий рівень професіоналізму при відборі забезпечується такими процедурами.

На рівні ЧНУ: при укладанні трудових відносин береться до уваги відповідність вищої освіти претендента, його наукового ступеня та/або вченого звання профілю кафедри. Кадрова та

конкурсна комісія розглядає питання щодо започаткування (продовження) трудових відносин виключно в разі відповідності НПП Ліцензійним умовам (п. 36, 37, 38) відповідно до спеціальності та/або дисциплін, що викладаються). Фахівцям зі стажем науково-педагогічної роботи до 3-х років плануються такі види робіт й у такі терміни, які забезпечать відповідність ЛУ при досягненні трирічного стажу. При проходженні комісії обговорюється рейтинг НПП за результатами опитування здобувачів щодо якості їх викладання (рейтинг визначається як сума позитивних і негативних виборів здобувачів, здійснених на користь викладача при відповіді на запитання: «Стиль, зміст та технологію викладання кого з викладачів Ви розглядали б в якості взірця/не розглядали б за жодних обставин?»). На рівні кафедр: кандидатури на заміщення посад НПП попередньо обговорюються в їх присутності. Кафедра пропонує прочитати відкриті лекції, провести практичні заняття; після цього здійснюється обговорення професійного рівня, педагогічної майстерності.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Для аспірантів, як потенційних НПП, роботодавцями є, перш за все, завідувачі кафедр ЧНУ. Останні залучені до організації та реалізації освітнього процесу на ОНП як наукові керівники здобувачів та викладачі освітніх компонентів.

Одним із дієвих шляхів підвищення якості освіти та зменшення розриву між практикою та теоретичною підготовкою фахівця є тісна співпраця ЗВО та роботодавців з органів публічної влади та практичної політики. Тому ЧНУ ім. П. Могили активно залучає таких роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Для здобувачів спеціальності 052 Політологія факультет політичних наук постійно організовує зустрічі та ворк-шопи з представниками департаментів Миколаївської міської ради (напр.: <https://chmnu.edu.ua/studenti-politologi-chnu-imeni-petra-mogili-vidvidali-zustrich-iz-zastupnikom-direktora-departamentu-pratsi-ta-sotsialnogo-zahistu-naselennya-mikolayivskoyi-miskoyi-radi/>; <https://chmnu.edu.ua/politichni-trendi-v-umovah-sogodennya-minuv-vork-shop-dlya-studentiv-politologiv/>).

Проте, не дивлячись на широкі можливості онлайн заходів, здобувачі пропонують з покращенням безпекової ситуації поновити офлайн формати зустрічей з роботодавцями та фахівцями практиками, які були широко поширеними на факультеті політичних наук: <https://chmnu.edu.ua/zustrich-studentiv-z-uspishnimi-politologami-mikolayeva/>.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Факультет політичних наук забезпечує можливість залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до викладання тематичних занять, участі у круглих столах. Були проведені такі заходи із залученням аспірантів у якості слухачів:

- 3 вересня по грудень 2022 р. було проведення серію занять американськими спеціалістами-політологами з актуальних питань "Війна Росії проти України в контексті теорій політичної науки" (<https://chmnu.edu.ua/pro-pershу-lektsiyu-z-onlajnovogo-kursu-vijna-v-konteksti-teorij-politichnoyi-nauki/>).

- У грудні 2021 року відбулася зустріч із польськими вченими з Університету Ченстохови щодо співпраці між політологами-практиками, включаючи безпекові сферу (<https://chmnu.edu.ua/onlajn-zustrich-predstavnikiv-chnu-im-petra-mogili-ta-gumanistichno-prirodnichogo-universitetu-im-yana-dlugosha-shhodo-spiivpratsi-politologiv/>).

- Відбувається також співпраця з польськими політиками, які проводять відкриті лекції: зустріч з экс-міністром у справах колишніх учасників бойових дій і репресованих осіб Республіки Польща (2010-2015 рр.) Яном Станіславом Цехановським (<https://chmnu.edu.ua/mizh-politikoju-istoriyeyu-i-diplomatiyeyu-taka-tema-shostogo-lektoriyu-shho-vidbuvsya-v-mezhah-poliskih-studij-ukrayinsko-polskogo-institutu/>).

- На 24.01.24 р. планується проведення круглого столу за участі радника Вінницького міського голови Віталія Холода (<https://chmnu.edu.ua/fakultet-politichnih-nauk-zaproshuye-na-kruglij-stil-profesiya-politologa-v-umovah-zmin-vikliki-ta-perspektivi/>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ЧНУ сприяє розвитку викладача як науковця, педагога, фахівця-практика. Є план з удосконалення якісного складу НПП. ЧНУ підтримує вільний вибір форм підвищення кваліфікації, в т.ч. за кордоном («Положення про підвищення кваліфікації»:

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_pidvishhennya_kvalifikatsiyi.pdf).

Система сприяння розвитку НПП як науковця також включає:

- компенсацію витрат на публікацію статей, що індексуються в наукометричних базах Scopus та WoS (до 200 євро/статтю);

- фінансування відряджень на участь в конференціях, семінарах, конкурсах, галузевих радах тощо;

- друк за кошт університету авторефератів і монографій при захисті дисертацій;

- преміювання (5%) при укладанні договорів на госпрозрахункові теми;
- компенсацію витрат на оформлення свідоцтв про авторське право, патентів.

Моніторинг рівня професіоналізму НПП здійснюється кафедрою, факультетом, НМВ та кадровою комісією. Оцінка рівня викладання викладача входить до щорічного анкетування студентів. За результатами опитування, переважна більшість здобувачів ОНП позитивно оцінили якість освіти за всіма критеріями.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

ЧНУ стимулює розвиток педагогічної майстерності викладачів. На кафедрах здійснюються взаємовідвідування занять викладачів. ЧНУ використовує наступні заходи заохочення:

- фінансує відрядження при проходженні дидактичного стажування та підвищення кваліфікації, в тому числі за кордоном;
- організовує відкриті лекції, майстер-класи, тренінги за участю експертів у сфері освіти/професійній сфері певної спеціальності (див. вище п. 6.3).
- підтримує викладання НПП ЧНУ лекцій в інших ЗВО, особливо за кордоном;
- сплачує надбавки за викладання фахових предметів англійською мовою для нефілологічних спеціальностей (25% для груп студентів, у яких передбачено навчання українською мовою; 50% для студентів-іноземців) (усі викладачі, хто викладає студентам-іноземцям англійською мовою);
- надає квартири у власність при залученні доктора, професора, кандидата наук чи висококваліфікованого фахівця до постійної роботи в ЧНУ не менше ніж на 10 років;
- нагороджує подякою, почесною грамотою та клопоче про відзнаку викладачів на регіональному та державному рівнях тощо.

Ці та інші форми заохочення НПП визначені Колективним договором; додаткові - встановлюються рішенням Вченої ради.

Рівень викладацької майстерності береться до уваги конкурсною та кадровою комісією ЧНУ при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин/зайняття вакантної посади НПП, в тому числі на основі результатів опитування студентів.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

ЧНУ має достатню матеріально-технічну базу для забезпечення освітнього процесу (оснащені аудиторії, лабораторії, спеціалізовані кабінети, спортивні зали, водноспортивна станція, спортивний комплекс, гуртожитки, університетська поліклініка та ін. інфраструктура). Обсяг загального та спеціального фонду в 2022 р. складав 179,3 млн. грн; щорічно на оновлення обладнання та лабораторної бази витрачалося 15-20 млн. грн. Для забезпечення досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання використовується обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованого комп'ютерного класу (10-307). Фонд наукової бібліотеки на 01.09.2023 становить 183169 прим. Фонд дисертаційних та дипломних робіт становить 8635 прим. Функціонують офіційний Web-сервер, платформа дистанційної освіти MOODLE, інституційний репозитарій (<https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/>), веб-ресурс "Кваліфікаційні роботи студентів" (<https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/>); триває доступ до повнотекстових баз даних наукової інформації ScinceDirect/Scopus, Web of Science, Research4Life.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище в університеті є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП, для задоволення їх потреб та інтересів вжиті такі заходи:

- розробка та проведення анонімного анкетування, спрямованого на вивчення актуальних потреб та інтересів здобувачів вищої освіти (щороку);
- проведення регулярних зустрічей з ректором університету та обговорення актуальних потреб та ініціатив зі здобувачами, підтримка стартапів;
- організація гуртків, спортивних секцій, культурно-масових заходів, майстер-класів, форумів, конференцій, семінарів, тренінгів, груп підтримки, клубів з залученням як фахівців університету, так і успішних випускників;
- організація роботи волонтерського центру та активна співпраця з місцевими та міжнародними громадськими організаціями, фондами, що розвиває необхідні компетенції та професійно-важливі якості;
- організація роботи дорадників академічної групи з метою супроводу здобувачів, профілактики дезадаптації та девіантної поведінки;
- організація роботи Навчально-методичного кабінету соціально-психологічної підтримки, для

захисту психічного здоров'я та розвитку особистісно-професійних інтересів та компетенцій;
- профорієнтація та інформування осіб з інвалідністю щодо можливостей здобувати вищу освіту за рахунок Фонду соціального захисту інвалідів;
- забезпечення навчання іноземною мовою, функціонування Міжнародного відділу для супроводу здобувачів, психологічний супровід процесу соціальної адаптації та інтеграції в освітнє середовище, тощо.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Для створення безпечного освітнього середовища університет докладає зусиль, щоб були безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю студентів, аспірантів, викладачів і батьків, відсутні будь-які прояви насильства та були достатні ресурси для їх запобігання, а також щоб було дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу. Проводяться опитування серед здобувачів вищої освіти щодо їхніх потреб та інтересів, які можуть бути враховані при створенні освітнього середовища. Фахівцями Навчально-методичного кабінету соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню (НМК СПП ПР та СП) систематично проводяться індивідуальні / групові психологічні консультації та тренінгові програми. Діяльність психологів НМК спрямована на формування максимально сприятливого освітнього середовища для задоволення потреб усіх суб'єктів освітнього процесу в особистісно- довірливому спілкуванні, забезпечення умов для стимулювання продуктивного професійного й особистісного розвитку, укріплення психічного здоров'я, профілактики насильства та дискримінації тощо. Кожен здобувач та викладач університету має можливість безкоштовно скористатися послугами НМК у вирішенні особистих проблем психологічного спектру. Для анонімних звернень є скринька довіри. За результатами опитування, більшість здобувачів позитивно оцінили З безпечність навчання для свого життя та здоров'я.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

У ЧНУ забезпечується підтримка здобувачів ВО згідно з положеннями щодо навчально-наукової та іншої діяльності Університету (<https://chmnu.edu.ua/polozhennya-shhodo-navchalno-naukovoji-ta-inshoji-diyalnosti-universitetu/>). ЧНУ ім. П. Могили впроваджує політику найвищої доступності до інформації. Сайт університету та сторінки кафедр, факультетів регулярно оновлюються та містять всі нормативні, інформаційні та пізнавальні ресурси. Створені та активно підтримуються сторінки різних структурних підрозділів університету (включаючи аспірантуру <https://chmnu.edu.ua/aspirantura/>) Аспірантура, деканат та кафедри надають допомогу здобувачам в питаннях формування індивідуальної траєкторії, поточних питаннях навчання тощо.

Забезпечується зворотній зв'язок між учасниками освітнього процесу. Організаційна підтримка також забезпечується чіткістю та зрозумілістю розкладів занять (розміщені на стенді в холі та на платформі MOODLE: <https://moodle3.chmnu.edu.ua/>) та контрольних заходів.

Інформаційна підтримка забезпечується через:

- офіційний сайт Університету <https://chmnu.edu.ua/>
- соціальні мережі:

- група Аспірантура і докторантура ЧНУ ім. П. Могили

<https://www.facebook.com/groups/218683843633685>

- месенджери типу Telegram;

Консультативна підтримка надається Навчально-методичного кабінету соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню (<https://chmnu.edu.ua/tsentr-sotsialno-psihologichnoyi-pidtrimki-profesijnogo-rozvitku-ta-spriyannya-pratsevlashtuvannuu/>) та Юридичною клінікою "Veritas" (https://t.me/ur_klinika_veritas_news).

Соціальна підтримка проводиться робота щодо виплати стипендій та іншого забезпечення здобувачам соціальних категорій. Первинна профспілкова організація студентів надає матеріальну допомогу у випадку хвороби, втрати близьких родичів тощо.

Передбачено медичне консультування в Поліклініці ЧНУ. Здійснюється поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку. Здобувачі, що проживають в гуртожитках, отримують інформацію про можливість отримання субсидії.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В ЧНУ створені умови для комфортного навчання людей з інвалідністю відповідно до будівельних норм, стандартів та правил: 4 навчальних корпуси та 3 гуртожитки обладнані пандусами, є спеціальні аудиторії, кімнати особистої гігієни, безперешкодний доступ до

комп'ютерних класів, бібліотеки, їдальні, спортивного залу, адміністративних приміщень (відповідний звіт БТІ https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/02/Zvit_BTI.pdf). Супровід осіб здійснюється відповідно до «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення»: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/Inklyuzivna-osvita-ta-suprovid-malomobilnih-grup-naselennya-2.pdf>. Особи з інвалідністю мають можливість навчатися за тристоронніми договорами між здобувачем, ЧНУ та Фондом соціального захисту інвалідів.

У ЧНУ працює Навчально-методичний кабінет соціально-психологічної підтримки професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню, напрямами роботи якого в тому числі є: забезпечення безперешкодного доступу осіб з особливими освітніми потребами та з соціально незахищених категорій населення до отримання вищої освіти; виконання вимог, зазначених в індивідуальній програмі реабілітації інвалідів, в тому числі в напрямку забезпечення матеріально-технічної бази; надання психологічної підтримки.

Інформація щодо інклюзивної освіти в ЧНУ: <https://chmnu.edu.ua/inklyuzivna-osvita/>
На ОНП немає осіб з особливими освітніми потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Процедури врегулювання конфліктних ситуацій в залежності від аспекту конфліктної ситуації регулюються такими документами:

роботодавці/працівники: Статут університету, Трудовий колективний договір, контракт. здобувачі/викладачі: Положення про порядок і методику проведення заліків і екзаменів; Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії; Положення про академічну доброчесність.

міжособистісні конфлікти: Положення про порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації; Положення про Навчально-методичний кабінет соціально-психологічної підтримки професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню (далі НМК СПП ПР та СП) тощо.

Доступність політики і процедур забезпечується розміщенням зазначених документів на сайті: <https://chmnu.edu.ua/dokumenty-2/>

У разі конфліктної ситуації, пов'язаної з корупцією, здобувачі можуть звертатися до Уповноваженого з питань антикорупційної діяльності університету на захищену електронну поштову скриньку: korupsiynet@chmnu.edu.ua Антикорупційна політика та заходи до неї розміщені на сайті в розділі «Про університет»/ «Антикорупційна діяльність», а також діє затверджена вченою радою ЧНУ імені Петра Могили Антикорупційна програма:

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/ANTIKORUPNIJNA_PROGRAMA_2023-2025_rr_1.pdf.

Для запобігання виникнення конфліктних ситуацій щодо прав і обов'язків здобувачів, останнім надаються поради з самого початку навчання в університеті: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Dovidnik_pershokursnika.pdf.

В університеті щорічно розробляється план заходів щодо протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, в рамках якого НМК СПП ПР та СП проведені в т.ч. ряд семінарів-практикумів «Психологічні та правові аспекти протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації» для викладачів-дорадників із залученням провідних психологів та д.ю.н. Благої А.Б. Розроблений інформаційний лист для здобувачів та викладачів щодо профілактики булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації.

Перелік документів розміщено на сторінці сайту ЗВО: <https://chmnu.edu.ua/perelik-dokumentiv-shhodo-protidii-bulingu/>, Порядок надання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти:

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/poryadok_podannya_ta_rozglyadu_zayav.pdf, а також Положення про порядок реагування на випадки булінгу: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya-pro-buling.pdf>.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Порядок розроблення, затвердження, внесення змін до ОП визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-Pro-organizatsiyu-osvitogo-protsesu-2022.pdf>). Також в університеті розроблені «Рекомендації щодо порядку створення та перегляду освітньої програми» (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Rekomendatsiyi-shhodo-poryadku-stvorennya-ta-pereglyadu-OP.pdf>), які роз'яснюють норми «Положення про організацію освітнього процесу» в частині процедури розробки, затвердження і перегляду освітніх програм. Рекомендації не є нормативним документом; їх положення є відображенням кращих практик розробки і перегляду

освітніх програм з урахуванням інтересів як членів академічної спільноти, так і зовнішніх стейкхолдерів ЧНУ.

Вчена Рада університету всіляко вітає застосування інших процедур, ніж прописані в даних рекомендаціях, якщо вони не суперечать чинним нормам законодавства, «Положенню про організацію освітнього процесу» і спрямовані на підвищення якості освіти, прозорості процедури створення і перегляду ОП.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-Pro-organizatsiyu-osvitogo-protsesu-2022.pdf>) Освітньо-наукова програма розробляється робочою групою на чолі з гарантом. До цього процесу залучаються провідні фахівці галузі, представники роботодавців та здобувачі. Розроблений проєкт ОП обговорюється на засіданні ради факультету, після чого оприлюднюється на сайті Університету для обговорення стейкхолдерами (<https://chmnu.edu.ua/proyekti-osvitnih-program/>). Після надходження пропозицій робоча група розглядає можливості їх врахування. Доопрацьований проєкт ОП вноситься на розгляд і затверджується Вченою радою Університету. Гарант ОП разом із робочою групою здійснює моніторинг проведення освітньої діяльності за ОП, у тому числі шляхом опитування здобувачів ВО, випускників, роботодавців та науково-педагогічного персоналу. Періодично відбувається перегляд ОП, з метою врахування наукових інтересів здобувачів, що вступають до аспірантури в поточному році.

Зміни ОП відбувалися регулярно, що обумовлено побажаннями стейкхолдерів та науковими інтересами здобувачів:

- ОП «Політологія» було започатковано у 2016 році обсягом освітніх компонент 37,5 кредитів.

- у 2019 році відбулися корективи у переліку нормативних дисциплін, приведено у відповідність із загально університетськими нормами обсяги проходження асистентської (педагогічної) практики;

- у 2020 році було змінено обсяг ОП з 37,5 до 46 кредитів у зв'язку з корективами обсягів нормативних та вибіркового ОК, блочна система вибору дисциплін була змінена на вибір 4 x дисциплін (кожна з яких вибиралася з двох наданих);

- у 2022 та 2023 роках відбулися чергові зміни в ОП у зв'язку з врахуванням рекомендації за результатами акредитаційних експертиз ОП з інших спеціальностей та прийняттям стандарту вищої освіти (наказ МОН від 25.07.2023 № 903).

За результатами змін 2022 та 2023 років обсяг програми збільшено до 50 кредитів. ОК «Асистентська практика» та «Переддипломна практика» змінено на «Науково-педагогічна практика», до якої додано дисципліну прореквізит «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін». Програмні результати та компетентності оновлено у відповідності зі стандартом вищої освіти, у результаті чого розширено перелік нормативних ОК, які направлено на здобуття глибинних знань із спеціальності.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

В ЧНУ щорічно проводять анкетування здобувачів на предмет задоволеності якістю освіти та освітнього процесу. В поточному році процедура опитування здобувачів реалізувалася онлайн через Google форму

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeuRh_sxBsadXRsq3aS7yG9J46_ql5_d_jrQDJ8MYEEZmfF8A/viewform). Результати моніторингу якості освітнього процесу (в тому числі щодо змісту ОП), обговорюються на засіданнях кафедр та радах факультету, де беруть участь здобувачі освіти, за результатами якого приймаються відповідні рішення для усунення виявлених недоліків та врахування раціональних пропозицій з приводу змін ОП. Здобувач освіти безпосередньо входить до складу робочої групи з розробки ОП.

Крім того, здобувачі відповідно до Закону України «Про вищу освіту» мають право обирати 25% навчальних дисциплін, таким чином також вносячи зміни до ОП. За побажанням здобувачів було розширено перелік вибіркового ОК, у тому числі шляхом додавання дисциплін, пов'язаних з безпековою складовою політичних відносин. Побажання здобувачів ВО також враховуються при перегляді змістовного наповнення РПНД.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Органом студентського самоврядування в ЧНУ є Студентська колегія. Цей орган представляє насамперед інтереси здобувачів вищої освіти, тому у своїй діяльності ставить перед собою завдання якнайкраще врахувати їх інтереси. На рівні факультетів інтереси здобувачів вищої освіти представляють студентські деканати. В ЧНУ функціонує Рада з якості освіти, до постійного складу якої входять 4 здобувачі (з 15 членів). Діяльність органів студентського самоврядування спрямована на удосконалення навчального процесу, підвищення його якості,

забезпечення виховання духовності та культури здобувачів вищої освіти. Щодо внутрішнього забезпечення якості ОП, органи студентського самоврядування сприяють проведенню соціологічних досліджень, а саме допомагають центру соціологічних досліджень проводити опитування щодо якості навчання. Серед інших завдань органів студентського самоврядування слід виділити сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності; організацію співробітництва зі здобувачами вищої освіти інших ЗВО; сприяння працевлаштуванню випускників, захист та відстоювання інтересів здобувачів. Представники здобувачів є членами конференції трудового колективу, рад факультетів та Вченої ради, які колегіально приймають рішення щодо навчального процесу та підвищення його якості.

ОНП і РПНД розміщені на веб-сайті ЗВО, платформі MOODLE. Здобувачі через органи студентського самоврядування та безпосередньо можуть вносити свої пропозиції щодо ОП. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Як вказувалося, роботодавцями для здобувачів ОНП, як для майбутніх НПП, є, перш за все, завідувачі кафедр, на яких здобувачі навчаються. Як правило, вони ж є і науковими керівниками аспірантів. Потенційними роботодавцями також є відповідні структури та установи органів державної влади та місцевого самоврядування, які активно долучаються періодичного оновлення ОНП шляхом рецензування. Так наприклад, при рецензуванні проєкту ОНП Миколаївський регіональний центр підвищення кваліфікації порекомендував ввести дисципліну пов'язану з врахуванням регіональних потреб ринку праці. Потенційними роботодавцями є також різноманітні політологічні громадські об'єднання та зацікавлені у підготовці науковців організації (наприклад, активну участь у рецензуванні ОНП взяли участь ГО «Асоціація політологів Півдня "Ольвія"» та консалтингова компанія "K&K Group" - <https://chmnu.edu.ua/retsenziyi-ta-vidguki-na-op/>).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

На ОНП «Політологія» випускників ще немає (здобувач 4-го року навчання наразі перебуває в академічній відпустці), але використовується практика збирання і врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників інших спеціальностей ЧНУ.

У ЧНУ функціонує Навчально-методичний кабінет підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню, метою одного з напрямків якого є створення умов для формування особистісного саморозвитку та професійної самореалізації всіх споживачів послуг НМК (навчально-методичного кабінету), сприяння їх працевлаштуванню, розвитку молодіжних ініціатив у трудовій та соціальній сфері. До основних завдань НМК входить:

- сприяння працевлаштуванню здобувачів та випускників навчального закладу;
- організація зайнятості молоді у позанавчальний час;
- надання здобувачам та випускникам послуг, пов'язаних із профорієнтацією та підготовкою до роботи за отриманою професією;
- вивчення та поширення передового вітчизняного та міжнародного досвіду з питань забезпечення зайнятості та професійної підготовки молоді;
- проведення щоріку Днів кар'єри з залученням організацій та підприємств – потенційних роботодавців; органів влади; Миколаївського регіонального центру зайнятості; випускників з можливістю ознайомлення з їх кар'єрним шляхом;
- створено Асоціацію випускників із налагодження комунікаційного простору між факультетами та їх випускниками.

Крім НМК, деканати разом з випусковими кафедрами ведуть роботу з аналізу кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Кожного року для виявлення недоліків в освітній діяльності ЗВО здійснюється анкетування здобувачів вищої освіти, яке проводиться незалежним центром якості «Миколаївський центр соціологічних досліджень». До анкети включені питання: якість вищої освіти в цілому, характеристика критеріїв оцінювання знань викладачами, об'єктивність оцінювання викладачами рівня знань та вмій під час проведення різних форм контролю; задоволеність рівнем організації та проведення практики, лекцій, практичних занять з профільних та непрофільних предметів; якості викладачів, які для студентів є найважливішими. Увага приділяється питанням організації навчального процесу, а саме: доступність інформаційних ресурсів, можливість обирати навчальні дисципліни, розклад занять, робота підрозділів університету, прояви корупції. Таким чином, здобувачі мають змогу вносити корективи в організацію навчального процесу, окреслювати очікування від предмету, впливати на якість викладацького складу. Наприклад, за результатами опитувань, при корегуванні робочих програм було зроблено

акцент на роз'яснення критеріїв оцінювання як при поточному, так і при підсумковому контролі. Для якнайкращого співвідношення між обсягами теоретичного та прикладного подання матеріалу при викладанні загальних та фахових дисциплін до викладання було залучено кращих фахівців. За результатами опитувань викладач може бути змінений на іншого. Також внутрішня система забезпечення якості у 2021 році відмітила, що для опанування викладацькою майстерністю не вистачає дисципліни прореквізиту. Для усунення цього недоліку у ОНП 2022 було введено дисципліну «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін».

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

ОНП «Політологія» за третім рівнем вищої освіти акредитується вперше. Але протягом 2020-2023 років в ЧНУ акредитовано три ОП з інших спеціальностей, тому під час реалізації ОП «Політологія» та при підготовці до акредитації взяті до уваги зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитації інших ОП ЧНУ на підставі обміну досвідом акредитації ОП між структурними підрозділами ЧНУ. Зокрема:

- Забезпечено в освітній програмі для здобувачів вищої освіти формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок здійснення вибору освітніх компонентів з різних освітніх програм.
- Заплановано більш широке залучення до проведення практичних занять в даній ОП фахівців-практиків, у тому числі через разові тематичні лекції або тренінги.
- Для забезпечення можливості для покращення рівня володіння англійською мовою в перелік освітніх компонентів в 2021 році введена одна фахова вибіркова дисципліна, яка може викладатися англійською мовою.
- Збільшено перелік дисциплін циклу загальної підготовки, які забезпечують формування soft skills здобувачів.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

В ЧНУ існують такі механізми впливу учасників академічної спільноти на процедури внутрішнього забезпечення якості. На етапі започаткування ОП, як правило, ініціаторами започаткування ОП є НПП окремих кафедр. Ініціативна група розробляє проект, який обговорюється на засіданні ради відповідного факультету (розширеному засіданні рад декількох факультетів (інститутів) для міждисциплінарної ОП) та оприлюднюється на сайті ЧНУ для обговорення стейкхолдерами, таким чином інші НПП, студенти, аспіранти можуть бути залучені до розробки ОП. Гарант освітньої програми разом із групою забезпечення спеціальності здійснює моніторинг якості освітньої діяльності за ОП. Щонайменше раз на рік ЧНУ здійснює опитування здобувачів щодо рівня їхньої задоволеності якістю освіти та освітнім середовищем. Кафедри організують додаткові опитування викладачів, здобувачів, випускників, роботодавців; обговорюють результати на засіданні кафедри та радах факультету. Ініціювати зміни до ОП відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» мають право гарант ОП, група забезпечення спеціальності, Вчена рада (до якої входять 10% здобувачів) та інші стейкхолдери. ОП та їхнє методичне забезпечення, як правило, переглядаються щороку з урахуванням результатів опитувань та на основі аналізу кращих практик в дидактичній і професійній сферах. Вчена Рада щороку заслуховує звіт про стан забезпечення якості освіти в ЧНУ в цілому і в рамках окремих спеціальностей (за графіком); пропонує заходи її підвищення.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

ВСЗЯВО будується на принципах студентоцентрованості; академічної свободи всіх учасників процесу; ініціативності і спільної відповідальності; розподілу обов'язків і автономії у їх виконанні; чесності, толерантності та взаємної довіри. ВСЗЯВО є завданням всієї академічної спільноти, відповідно всі структурні підрозділи в межах своєї компетенції залучені до тих чи інших процесів забезпечення якості освіти.

Детально функції 15 різних структурних підрозділів та членів академічної спільноти, сфери їх відповідальності за організацію окремих процедур забезпечення якості освіти в ЧНУ представлені в Концепції ВСЗЯВО (розділ «Документи»: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Kontseptsiya_funktsionuvannya_VSZYAVO.pdf).

Також документ здійснює співставлення стратегічних завдань (Стратегічного плану розвитку ЧНУ на 2019-2024 р.); завдань ВСЗЯВО відповідно до Положення про організацію освітнього процесу; внутрішніх та зовнішніх нормативних документів; з відповідною деталізацією функцій та задач залучених структурних підрозділів.

З 2021 року розпочала діяльність Рада із ЗЯВО (дорадчо-консультаційний колегіальний орган, який надає рекомендації до стратегії, процесів та практик СЗЯВО). До складу ради входять перший проректор; начальник НМВ; голова Ради молодих вчених та голова студколегії; НПП; здобувачі освіти (не менше 20% складу Ради); співробітники структурних підрозділів, залучених до процедур забезпечення якості освіти.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються чинним законодавством та наступними внутрішніми нормативними документами:

Статут ЧНУ (права та обов'язки НПП та здобувачів вищої освіти):

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/06/Statut_Chnu_Im_Petra_Mogili.pdf

Трудовий колективний договір на 2021-2025 роки (соціально-економічні гарантії працівників):

<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/KOLEKTIVNIJ-DOGOVIR-2021-2025.pdf>

Положення про організацію освітнього процесу (організація робочого часу та інші права та обов'язки НПП та здобувачів вищої освіти):

<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-Pro-organizatsiyu-osvitogo-protsesu-2022.pdf>

Правила внутрішнього розпорядку (робочий час всіх працівників), контракти з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти; посадові інструкції - відповідні особи ознайомлюються із змістом до моменту укладання трудових відносин/зарахування на навчання.

Положення про окремі структурні підрозділи (факультети, кафедри, підрозділи, що забезпечують підтримку освітнього процесу) та види діяльності (наприклад, положення про дорадників академічної групи; про наукові гуртки тощо): <https://chmnu.edu.ua/dokumenty-2/>

Всі зазначені документи в ЧНУ розробляються, затверджуються, підлягають зміні відповідно до чинного законодавства і внутрішніх правил ЧНУ.

Для зручності здобувачів їх окремі права й обов'язки подано в порадику:

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Dovidnik_pershokursnika.pdf

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Адреса веб-сторінки: <https://chmnu.edu.ua/proyekti-osvitnih-program/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Офіційний сайт ЧНУ ім. П. Могили/Факультети/Факультет політичних наук/Навчально-інформаційна база (освітньо- професійні програми, дисципліни):

<https://chmnu.edu.ua/navchalno-metodichne-zabezpechennya-10/>

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/OP_052_CHNU_2023.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

ОНП "Політологія" відповідає науковим інтересам аспірантів, оскільки зміст і назви ОК збігаються з предметним полем ОНП та основним напрямком їх досліджень. Так, ОК "Сучасні тенденції розвитку політичної науки", "Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку" розкривають основні аспекти сучасних проблем політологічної науки та безпекових процесів МВ. ОК "Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень" та "Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін" надають знання щодо методики дослідження та методик викладання, готуючи майбутнього фахівця і як науковця і як викладача. "Наукова комунікація англійською мовою", "Управління науковими проектами" закріплюють можливості написання наукової роботи, проектів та спілкування англійською мовою. ОК "Науково-педагогічна практика" надає можливості формування практичних навичок викладання.

Перелік вибіркового дисциплін складений таким чином, щоб вони були цікаві одразу для багатьох аспірантів за спеціальністю 052 "Політологія" (універсальні).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів до дослідницької діяльності, оскільки знайомить з філософськими засадами науково-дослідної діяльності ("Філософія науки"), надає

теоретичні та практичні знання з виконання наукових досліджень (“Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень”) та їх впровадження (“Управління науковими проектами”), формує мовні компетентності для професійного спілкування (“Наукова комунікація англійською мовою”, “Українське наукове мовлення”).

Наукова складова ОНП забезпечує безперервний процес виконання дослідження, що включає науковий пошук, вирішення конкретних завдань, проведення наукових досліджень, апробацію результатів на наукових конференціях, написання фахових статей та підготовку дисертаційної роботи. Стан виконання наукової складової інд. плану аспіранта заслуховуються двічі на рік на засіданнях кафедр. Кожен аспірант на останніх роках навчання має наукові публікації у фахових журналах, у працях міжнародних конференціях.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Всі обов’язкові компоненти циклу загальної підготовки складені з урахуванням профілізації щодо спеціальності 052 “Політологія”. Перераховані у їхніх робочих програмах компетентності, які вони формують, та програмні результати навчання відповідають ОНП “Політологія”.

Дисципліна “Сучасні тенденції розвитку політичної наук” відповідає не лише науковим інтересам аспіранта, а й забезпечує поглиблене та розширене опанування відповідного напрямку у викладацькому аспекті. Серед обов’язкових компонентів циклу професійної підготовки є ОК “Науково-педагогічна практика” обсягом 6 кредитів ЄКТС і реалізується на перших двох роках навчання та “Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін”, яка допомагає реалізувати ОК “Науково-педагогічна практика”.

Все це забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти в межах спеціальності 052 “Політологія”.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад’юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Планування тематик досліджень аспірантів відбувається переважно в межах функціонування наукових шкіл та передбачає дотичність напрямам досліджень керівників. Так, наприклад, тема дисертації очного аспіранта Базики Р. Р. “Соціальні мережі як інструмент політичної мобілізації в умовах політичної нестабільності”, а науковий напрямок його наукового керівника доц. Лушагіної Т.В. стосується децентралізації, місцевого врядування, діяльності громади, мобілізаційного потенціалу суспільства. Тема дослідження Тисячного В. А. «Особливості функціонування політичної системи в умовах політичної єдності гілок влади та інституту Президента України (2019-2020 рр.)», а тематика дослідження його наукового керівника проф. Іванова М.С. проблеми функціонування влади в умовах перехідних суспільств, оптимізація політичних систем та специфіки соціально-економічних завдань на етапі впровадження ринкових відносин та демократизації відносин у суспільстві, проблеми політичної освіти. Тема дослідження аспірантів Білоусова М. В. “Політика інформаційної безпеки ЄС в умовах гібридної війни Російської Федерації” і Біляєва Д. В. «Безпековий вимір зовнішньої політики держави Ізраїль у контексті «критичних теорій», до кола наукових інтересів їх наукового керівника доц. Хмель А.О. входять в тому числі і безпекові питання. Із зазначених напрямків досліджень здобувачів їх керівники мають наукові фахові публікації.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад’юнктів)

ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП “Політологія” можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів у такі способи:

- в університеті щорічно проводяться конференції Всеукраїнська науково-практична конференція «Могилянські читання», Міжнародна наукова конференція «Ольвійський форум: Стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі», в яких формуються секції за відповідними тематиками, в яких беруть участь аспіранти. Після конференції публікуються тези конференції безкоштовно для здобувачів

([https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/simple-search?](https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/simple-search?filterquery=%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8&filtername=subject&filtertype>equals)

[filterquery=%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8&filtername=subject&filtertype>equals](https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/simple-search?filterquery=%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8&filtername=subject&filtertype>equals));

- компенсація витрат на публікацію статей, що індексуються в наукометричних базах, до 200 євро/статтю;

- фінансування відряджень на участь у наукових конференціях, враховуючи і за кордоном;

- компенсацію витрат та преміювання за оформлення патентів на авторське право;

- друк за кошт ЧНУ авторефератів і монографій при захистах дисертацій тощо.

Аспіранти мають можливість поєднувати науково-дослідну роботу з викладацькою діяльністю та роботою в установах, що відповідають профілю спеціальності.

На ОНП проводиться робота із забезпечення достатньої кількості науковців для створення разових спецрад із захисту дисертаційних робіт.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Міжнародний відділ університету постійно займається моніторингом новітніх програм академічної мобільності і наукових обмінів, які розміщуються на офіційному сайті ЧНУ <https://chmnu.edu.ua/viddil-mizhnarodnih-zv-yazkiv/>
Підписано угоду про співпрацю з Університетом Суонсі (Велика Британія), в т.ч. про академічну мобільність в рамках соціально-поведінкових наук ОПП та ОНП. Протягом 2022 та 2023 рр. навчання та стажування в УС пройшли студенти та викладачі факультету політичних наук, для аспірантів запропонована можливість (<https://chmnu.edu.ua/ogoloshuyetsya-prijom-zayavok-na-navchannya-za-obminom-do-universitetu-svonsi/>). Наразі відпрацьовуються напрямки наукової співпраці між ЧНУ та УС. Досягнута домовленість про розширення партнерства за програмою Еразмус+ з університетом Палермо. Укладена Угода про МАМ з Університетом Адама Міцкевича в Познані, співпраця направлена на сфери політичних наук і журналістики (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Universitet_Adama_Mitskevicha_v_Poznani.pdf). Триває співпраця з академічної мобільності з Університетом імені Яна Длугоша в Ченстохові. В межах ініціативи академічної співпраці з Бейлорським університетом (США): «Political scientists for Ukraine» 2022 р. реалізовано курс лекцій «Війна Росії проти України в контексті теорій політичної науки»: <https://chmnu.edu.ua/vijna-rosiyi-proti-ukrayini-v-konteksti-teorij-politichnoyi-nauki-zaproshuyemo-studentiv-chnu-imeni-petra-mogili-doluchitisya-do-kursu-lektsij-z-aktualnoyi-tematiki/>.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники залучені до дослідницьких проектів і мають публікації за результатами досліджень. Наприклад, доцент Лушагіна Т.В. брала участь у реалізації науково-технічної (експериментальної) розробки молодих вчених, що виконувалася за рахунок коштів загального фонду державного бюджету "Формування концептуальних засад залучення патріотично активної молоді до розвитку громадянського суспільства як чинник соціальної безпеки України" (<https://chmnu.edu.ua/naukovi-proekti/>, <https://chmnu.edu.ua/konferentsiya-z-pitan-yevrointegratsijnoyi-politiki-ukrayini/>, <https://chmnu.edu.ua/publikatsiyi/>). Лушагіна Т.В. є виконавцем проекту Жана Моне Проект «Академія досліджень ЄС для школярів та студентів» обраний для співфінансування ЄС в межах програми Erasmus programme Термін реалізації: 01.09.2020 - 31.08.2022 рр. (<https://chmnu.edu.ua/pro-proekt-akademiya-doslidzhen-yes-dlya-shkolyariv-ta-studentiv/>, <https://chmnu.edu.ua/proyekt-zhana-mone-akademiya-doslidzhen-yes-dlya-shkolyariv-ta-studentiv/>)

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Як вказувалося, п.5 Положення про академічну доброчесність в ЧНУ визначає перелік текстів для НПП та здобувачів, які є обов'язковими для перевірки на наявність запозичень (https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_Poryadok_perevirki_akademichnih_tekstiv_na_plagiat.pdf). Для протидії порушенням академічної доброчесності укладений договір на використання системи Unicheck, яка перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів користувача. Обов'язковими для перевірки системою Unicheck є кваліфікаційні роботи, наукові та методичні праці. Інструмент перевірки інших робіт не регламентується і є автономією викладача. Директор наукової бібліотеки, як менеджер/адміністратор акаунту університету в системі Unicheck, забезпечує організацію навчання процесу перевірки робіт та формуванню звітності осіб, призначених відповідальними від кафедр. Крім іншого, Директор наукової бібліотеки та інші співробітники ЧНУ організують та проводять заходи щодо обов'язковості дотримання принципів академічної доброчесності. Зокрема, 27.09.23 відбувся круглий стіл "Якість освіти і доброчесність в ЧНУ". Про численні заходи щодо важливості та умов дотримання академічної доброчесності, які проводяться науковою бібліотекою ЧНУ та нормативну базу дотримання академічної доброчесності, відповідальність за її порушення: <https://chmnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>.

Продемонструйте, що ЗВО живає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Серед наукових керівників аспірантів немає осіб, які вчинили порушення академічної доброчесності. До основних заходів щодо попередження проявів академічної недоброчесності відносяться: он-лайн-курс з питань системи академічної доброчесності в університеті (нормативно-правові акти; Положення університету, Етичний кодекс, види та форми академічної недоброчесності; академічна відповідальність; методи запобігання) з підписанням етичного кодексу; постери з академічної доброчесності; відповідні теми в рамках дисциплін, що викладаються, тощо (<https://www.youtube.com/watch?v=v4vSzMC4538>)
Важливою складовою є інформаційна робота з науковими керівниками та викладачами дисциплін, яка включає лекції як штатних співробітників, так і запрошених фахівців щодо академічної

доброчесності, а також проходження підвищення кваліфікації в форматі он-лайн курсів платформ Prometheus, EdEra, ВУМ тощо.

Академічна відповідальність визначається Положенням про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили. Для НПП вона включає: відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильними сторонами ОП є:

- Значна самостійність при вирішенні проблем наукового та професійного характеру, яка проявляється в сукупності предметних знань, навичок та умінь, отриманих у процесі навчання і за своєю метою є підґрунтям для формування у здобувачів навичок, що враховують Європейський і світовий досвід.

- Наявність умов для саморозвитку як НПП та і здобувача у процесі наукової та професійної діяльності, в тому числі і при роботі над спільними проектами, що спрямовані на розширення мобільності викладачів та здобувачів освіти.

- Адаптаційність, оскільки НПП не лише передають аспірантам освіти знання, але і дають їм цілий комплекс комунікаційних компетентностей роботи у команді (softskills), навичок дослідницької роботи, розвитку власних ідей кар'єри тощо;

- Орієнтація навчального та наукового процесу на взаємодію між студентами та представниками ринку праці з метою забезпечення високої якості освіти, сприяючи підготовці кваліфікованих професіоналів, які володіють сучасними науковими знаннями і успішно впроваджують їх у виконання наукових та виробничих завдань. Це оточення також створює умови для постійного поглиблення знань.

- Наявність визначених ОК у ОП "Політологія" дозволяє здобувачам розвивати універсальні навички дослідника. Ці навички включають в себе використання сучасних інформаційних технологій, розробку, організацію та управління науковими проектами або дослідженнями, а також презентацію результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації. Все це відбувається відповідно до принципів академічної доброчесності. Слабкими сторонами є: відсутність програм подвійних дипломів з університетами країн ЄС, що дещо обмежує можливості інтеграції в європейський освітній простір; недостатня залученість професіоналів практиків та роботодавців до проведення аудиторних занять.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективами розвитку ОП є:

- реалізація програми подвійних дипломів, що сприятиме поглибленню співпраці між ЗВО та партнерами, пошуку шляхів підвищення якості освіти, прозорості навчальних планів та уніфікації програми підготовки здобувачів освіти;

- розширення власне академічної мобільності, пошук університетів-партнерів з програмами PhD з Політології, підписання відповідних договорів та їх реалізація;

- розширення практики впровадження в освітній процес навчальних курсів, які викладаються іноземними мовами, що збільшить конкурентоспроможність українських вчених та випускників на внутрішньому, європейському і світовому ринках праці;

- постійне розширення переліку вибіркових дисциплін задля задоволення індивідуальних освітніх, наукових і кваліфікаційних потреб здобувачів, студентоцентрованого підходу тощо, згідно з Законом України "Про вищу освіту".

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Клименко Леонід Павлович

Дата: 18.01.2024 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія науки	навчальна дисципліна	052_РП_ФН.pdf	i3odALWDT6LFGYZRCGvGRWvRVPPMwsmbjL7tU/Lw8g8=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій, лекційні презентації.
Українське наукове мовлення	навчальна дисципліна	052_РП_УНМ.pdf	Ma7sXWIuZcGRfCnq6oENU00t98pz0A7foh5RhmVvio=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій.
Наукова комунікація англійською мовою	навчальна дисципліна	052_РП_НКАМ.pdf	LepqoIyo6t4afnrB8u2XVCEIgfEQZIU1W2s3TAp6DYY=	Мультимедійне обладнання, проектор, демонстраційний екран для мультимедійних презентацій.
Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін	навчальна дисципліна	052_РП_МВПОД.pdf	UV0u7C/QpqhoYd4ukd+aWziYVwhcpE1ikVMAxfn62p4=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій.
Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	052_РП_УНП.pdf	tDLPIsEtKTgb6toA4DnWyQchmC0LeUy88npcm1sWMmo=	Мультимедійне обладнання, проектор, проєкційний екран.
Сучасні тенденції розвитку політичної науки	навчальна дисципліна	052_РП_СТРПН.pdf	BHD1aFuEE9PwBN5oLTLXEBmESsBU5gTfeRFLMhM5cPY=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій.
Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку	навчальна дисципліна	052_РП_АПМСтАГР.pdf	Jf8JRB8TuoRUXM/S6qwU15bGqua4L8At6z3WL+DFqW8=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій.
Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень	навчальна дисципліна	052_РП_АПМіТТД.pdf	KUwVEq2XQcsmAQPdYv9TIx7zEFrqcc9dK2NmS1BDHkI=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій.
Науково-педагогічна практика	практика	052_РП_НПП.pdf	LqDP0NcAQdcXxKrIAtajlGAq5+HLL+LnE/ZEN11IZNs=	Мультимедійне обладнання, екрани для мультимедійних презентацій.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
54380	Громадська Наталя Анатоліївна	Доцент кафедри, Основне місце роботи	Політичних наук	Диплом спеціаліста, Донецький державний університет,	24	Актуальні питання методики і техніки політологічн	Відповідність освітньому компоненту: 1) на підставі

рік закінчення: 1996, спеціальність: документознавство і документальне забезпечення управління, Диплом магістра, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, рік закінчення: 2018, спеціальність: 074 Публічне управління та адміністрування, Диплом кандидата наук ДК 048591, виданий 08.10.2008, Атестат доцента 12ДЦ 033908, виданий 25.01.2013

их досліджень

документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Донецький державний університет, 1996 р., диплом спеціаліста з відзнакою ЛБКМ № 000312 від 27.06.1996, спеціальність – документознавство і документальне забезпечення управління, кваліфікація – організатор підприємницької діяльності; Чорноморський національний університет імені Петра Могили, 2018, диплом магістра М18 № 072546 від 31.03.2018, спеціальність - Публічне управління та адміністрування, освітня програма «Державна служба», кваліфікація – магістр. - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): кандидат політичних наук зі спеціальності політичні інститути і процеси (диплом ДК № 048591 від 08.10.2008). Тема дисертації: «Соціальний діалог як інструмент впровадження державної соціальної політики». Доцент кафедри державної служби (Атестат 12 ДЦ № 033908 від 25.01.2013 р.);

2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection,

протягом останніх п'яти років:

1. Pohrishchuk, B., Kolomiets, T., Chaliuk, Y., Yaremko, I., Hromadska, N. (2023). Modeling the application of anti-crisis management business introduction for the engineering sector of the economy. International Journal of Safety and Security Engineering, Vol. 13, No. 2, pp. 187-194. <https://doi.org/10.18280/ijssse.130201> (Scopus).
2. Громадська Н. (2023). Соціальний діалог як інструмент вирішення проблем молодіжної зайнятості в Україні в умовах війни. Публічне управління та регіональний розвиток, (20), 376-397. <https://doi.org/10.34132/pard2023.20.05> (Категорія Б).
3. Андріяш, В., Громадська, Н., Малікіна. Політика пам'яті як напрямок публічної політики сучасної держави. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування, (2023, №1), 18-22. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.1/04> (Категорія Б).
4. Андріяш, В., Громадська, Н., Малікіна, О. (2022). Управління земельними ресурсами: поняття, зміст та особливості. Літопис Волині, (27), 231-236. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2022.27.38> (Категорія Б).
5. Tetiana Lushahina, Natalia

Hromadska,
Svitlana
Matviienkiv.
Formation of
Community
Security Policy
in the Conditions
of
Decentralization
as a Component of
National Security
of Ukraine. /
Tetiana
Lushahina,
Natalia
Hromadska,
Svitlana
Matviienkiv //
The proceedings
series Advances
in Social
Science,
Education and
Humanities
Research: Social
Science,
Psychology and
Legal Regulation
(SPL 2021).
Atlantis Press,
2021. – Vol. 617.
- P. 75-80.
<https://doi.org/10.2991/assehr.k.211218.013>

6. Андріяш В. І.,
Громадська Н. А.,
Малікіна О. А.
Оцінювання
державно-
управлінських
рішень: моделі та
критерії.
Державне
управління:
удосконалення та
розвиток. 2021. №
9. – URL:
<http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2201>. DOI:
10.32702/2307-
2156-2021.9.3
(Категорія Б).

7. Громадська
Н.А. Основні
напрями
реформування
місцевого
самоврядування як
спроба формування
ефективної моделі
в Україні / В.І.
Андріяш, Н.А.
Громадська,
О.А.Малікіна,
С.А. Єгоров //
Об'єднані
територіальні
громади
Миколаївщини в
умовах
децентралізації
[монографія] / за
заг. ред. д-ра
політ. наук,
проф. О. Н.
Євтушенко, д.
держ упр.проф.
В.М. Ємельянова.
– Миколаїв, 2021.

							<p>– 320 с. 8. Hromadska N. The role of social dialogue in solving youth employment problem in Ukraine /Natalia Hromadska // Youth involvement in civil society development: current state and prospective trends / [Ed. by Magdalena Wierzbik-Strońska]. - Publishing House of Katowice School of Technology, 2020. - Monograph 31. – P. 104-110 9. Андріяш В. І., Громадська Н. А. Ефективність прийняття державно-управлінських рішень: особливості використання політичного аналізу. Публічне управління та регіональний розвиток, - 2020. - № 8. – С. 445-470. URL: https://doi.org/10.34132/pard2020.08.05. DOI: 10.34132/PARD2020.08.05 (Категорія Б).</p>
363784	Зубенко Тетяна Володимирівна	доцент кафедри, Основне місце роботи	Факультет філології	Диплом спеціаліста, Запорізький державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1984, спеціальність: англійська і німецька мова, Диплом кандидата наук ДК 055284, виданий 14.10.2009, Аттестат доцента 12ДЦ 041590, виданий 26.02.2015	35	Наукова комунікація англійською мовою	<p>Відповідність освітньому компоненту:</p> <p>1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Запорізький державний педагогічний інститут, 1984 р., диплом з відзнакою ІВ І № 217415 від 26.06.1984, спеціальність – англійська і німецька мови, кваліфікація – вчитель англійської і німецької мов середньої школи; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): кандидат</p>

педагогічних наук
зі спеціальності
13.00.04 - теорія
і методика
професійної
освіти (диплом ДК
№055284 від
14.10.2009). Тема
дисертації:
«Організаційно-
педагогічні умови
підготовки
майбутнього
вчителя до
реалізації
комунікативного
підходу в
навчанні
іноземної мови
учнів початкової
школи». Доцент
кафедри
англійської
філології
(атестат 12ДЦ №
041590 від
26.02.2015).

2) щонайменше
п'ятьма
публікаціями у
наукових
виданнях, які
включені до
переліку фахових
видань України,
до наукометричних
баз, зокрема
Scopus, Web of
Science Core
Collection,
протягом останніх
п'яти років:
1. Zbenko, T. .,
A. . Gavrylenko,
T. Zhyvotovska,
and N. .
Vasylieva.
"Spaced
vocabulary
acquisition while
incidental
listening by esl
university
students".
Advanced
Education, vol.
9, no. 20, Aug.
2022, pp. 79-87,
doi:10.20535/2410
- 8286.250501.
Web of Science
Core Collection.
2. Tetiana
Zbenko, Allan
Shwedel.
Integrating
mobile listening
and physical
activity to
facilitate
intentional and
incidental
vocabulary
acquisition /
Language Learning
and Technology
[http://ae.fl.kpi.
ua/artic
le/view/165717](http://ae.fl.kpi.ua/article/view/165717)
"Advanced

Education", 11, 2019. DOI: 10.20535/2410-8286.165717 Web of Science Core Collection.

3. Зубенко Т.В., Панкратов Ю.А. Використання авторського мобільного застосунку у формуванні англомовних лексичних навичок студентів. Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. Вип. 30 (1-2021). Київ: Міленіум, 2021. 432 с. Категорія Б. <https://doi.org/10.3262/6/2309-9763.2020-29>

4. Зубенко Т.В., Мазур С. Використання мобільних технологій на заняттях з вивчення англомовної літератури. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 38. Том 1. – 310 с. Категорія Б.

5. Зубенко Т.В., Белінська С.М. Практика реалізації інтервального методу в навчанні англомовної лексики студентів філологічних спеціальностей /

						Наукове видання «Сучасні дослідження з іноземної філології». Збірник наукових праць. Випуск 1(23). Видавничий дім «Гельветика», 2023, 372 с. С. 225-233. ISSN 2617-3921. Категорія Б. DOI: https://doi.org/10.3278/2/2617-3921.2023.23 6. Зубенко Т.В. Авторська технологія аудіювання у навчанні дорослих словникового складу англійської мови. Теоретична і дидактична філологія : збірник наукових праць. – Серія «Педагогіка». – Переяслав-Хмельницький (Київська область) : Домбровська Я.М., 2019. – Випуск 30. – 164 с. С. 36-46. doi: 10.31470/2309-15-17-2019-2-36-46	
20781	Іванов Микола Семенович	Професор кафедри, Основне місце роботи	Політичних наук	Диплом спеціаліста, Одеський державний університет імені І.І. Мечнікова, рік закінчення: 1987, спеціальність: історія, Диплом доктора наук ДД 004591, виданий 15.12.2005, Диплом кандидата наук КД 061685, виданий 11.06.1992, Аттестат доцента ДЦ 005235, виданий 28.02.1997, Аттестат професора 12ПР 004658, виданий 22.02.2007	40	Сучасні тенденції розвитку політичної науки	Відповідність освітньому компоненту: 1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Одеський державний університет ім. І.І. Мечнікова, історичний факультет, 1987 р., диплом ІВ № 929731 від 30.06.1985, спеціальність – історія, кваліфікація – історик, викладач історії - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): доктор політичних наук зі спеціальності 23.00.02 – політичні інститути і процеси, Тема: «Політична освіта

як засіб формування політичної культури та чинник політичного процесу».

2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років:

1. «Ментальні чинники процесу становлення та розвитку системи місцевого самоврядування в Україні: регіональний аспект». Наукові праці : науково-методичний журнал. - Вип. 285. Т. 297. Політологія. - Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петро Могили, 2018.- С. 8 – 12.
2. «Методи фальсифікації виборів та можливі механізми протидії» / Наукові праці : науково-методичний журнал. - Вип. 310. Т. 322. Політологія. - Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петро Могили, 2019.- С. 42 – 46 (у співавторстві).
3. «Інтернет-комунікація у сучасній зовнішній політиці України». Наукові праці : науково-методичний журнал. - Вип. 312. Т. 324. Політологія. - Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петро Могили, 2019.- С. 8 – 12. (у співавторстві).
4. «Усвідомлення сутності громадянського суспільства як умова удосконалення системи публічного

						<p>управління в Україні»/ Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека». - №2. - С. 34-38. DOI https://doi.org/10.25313/2617-572X-2020-2-565.</p> <p>5. «Інститут Президента в сучасній системі публічного управління України» / Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека». - №2. - С. 34-38. DOI https://doi.org/10.25313/2617-572X-2020-2-565.</p> <p>6. «Російська агресія проти України в 2022-2023 роках: особливості масової комунікації»/ Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2022. - №39. – С. 136 – 141.</p> <p>7. Теоретичні засади та практичні завдання оптимізації політичної системи сучасного українського суспільства. Політичні дослідження. 2023. № 1 (5). С. 36-47.</p>	
176050	Островська Людмила Станіславівна	Доцент кафедри, Основне місце роботи	Факультет філології	<p>Диплом спеціаліста, Донецький державний університет, рік закінчення: 1999, спеціальність: 030502 Українська мова і література, Диплом кандидата наук ДК 041413, виданий 14.06.2007, Атестат доцента 12ДЦ 027002, виданий 20.01.2011</p>	21	Українське наукове мовлення	<p>Відповідність освітньому компоненту:</p> <p>1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Донецький державний університет, 1999 р., диплом спеціаліста з відзнакою НК № 11321151 від 30.06.1999; спеціальність – українська мова і література, кваліфікація – філолог, викладач української мови і літератури, - присудження наукового ступеня</p>

(однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): кандидат філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова (диплом ДК № 041413 від 14.06.2007). Тема дисертації: «Категорія атрибутивності в структурі простого українського речення». Доцент кафедри українознавства (атестат 12ДЦ № 027002 від 20.01.2011);

2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років:

1. Функціонування вставлених конструкцій в есеїстичному дискурсі О. Забужко. Закарпатські філологічні студії. Випуск 23. Том 2. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 34–40. (категорія Б).
2. Функційно-комунікативне навантаження авторської пунктуації (на матеріалі художньої прози О. Ільченка). Закарпатські філологічні студії. Випуск 26. Т. 2. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 44–50. (категорія Б).
3. Пунктуаційний аналіз речення як основа формування пунктуаційної компетентності майбутніх учителів української мови та літератури.

Наукові записки
Бердянського
державного
педагогічного
університету.
Серія:
Педагогічні
науки". Вип.1
Бердянськ, 2020.
С. 370-380
(категорія Б).
4. Онлайн-
консультації як
складова
дистанційної
освіти у вищій
школі. Наукові
записки
Бердянського
державного
педагогічного
університету.
Серія:
Педагогічні
науки". Вип. 3.
Бердянськ, 2020.
С. 76–87
(категорія Б).
5. Спроба
зіставного
аналізу
фразеологічних
одиниць
біблійного
походження
української мови
порівняно з
болгарською та
англійською.
Наукові праці
Кам'янець-
Подільського
національного
університету
імені Івана
Огієнка:
Філологічні
науки. Вип. 48.
Кам'янець-
Подільський :
«Аксиома», 2019.
С. 218–223.
(співавтор –
Кисленко Ю.В.)
(категорія Б).
6. Номінативні
речення у
функційному
аспекті.
Лінгвістичні
студії LINGUISTIC
STUDIES. Вип.37.
Вінниця, 2019. С.
43–49. (категорія
Б).
7. Синкретичні
різновиди
номінативних
окличних речень.
Наукові праці:
науково-
методичний
журнал.
Філологія.
Мовознавство.
Вип. Миколаїв,
2019. С. 31–36.
(категорія Б)
8. Прагматичний
потенціал
атрибутивних

							конструкцій у рекламному тексті. Лінгвістичні студії LINGUISTIC STUDIES. Вип. 38. Вінниця, 2019. С. 23–29. (категорія Б).
175698	Чубук Руслан Валентинович	Доцент кафедри, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут публічного управління та адміністрування	Диплом спеціаліста, Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010105 Соціальна педагогіка, Диплом магістра, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, рік закінчення: 2022, спеціальність: 053 Психологія, Диплом кандидата наук ДК 053520, виданий 08.07.2009, Аттестат доцента 12ДЦ 032130, виданий 26.09.2012	19	Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін	Відповідність освітньому компоненту: 1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Миколаївський філіал Київського національного університету культури і мистецтв, 2004 р., диплом спеціаліста МК № 25816817, спеціальність – соціальна педагогіка, кваліфікація – соціальний педагог; Чорноморський національний університет імені Петра Могили, 2022 р., диплом магістра М22 № 017661, галузь знань «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність «Психологія», кваліфікація – магістр; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): кандидат педагогічних наук, спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти (диплом ДК № 053520 від 08.07.2009). Тема дисертації: «Підготовка майбутніх соціальних педагогів до роботи зі студентською молоддю». Доцент кафедри соціальної роботи, психології та педагогіки (аттестат 12ЦД № 032130 від

26.09.2012);

2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років:

1. Чубук Р. В. Вплив асертивності на формування професійної компетентності соціальних працівників // Науковий вісник Ізмаїльського держ. гуманітарного університету: зб. наук. праць. Серія «Педагогічні науки». – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. – Вип. 45. – С. 195-201.

2. Чубук Р. В. Активізація розвитку асертивності у майбутніх соціальних працівників. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020.

Вип. 29. Т. 4. С. 221-227.
Категорія Б. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/29.209678>.

3. Чубук Р. В. Рефлексія як особистісний ресурс для професійного розвитку майбутніх соціальних працівників.

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 31. Т. 4. С. 238-243. Категорія Б. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/31.214401>. 4. Чубук Р. В. Роль тренінгу як засобу підвищення емпатії у майбутніх соціальних працівників. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. м. .) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2020. Вип. 70. Т. 4. С. 198-204. Категорія Б. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.70-4.37>. 5. Чубук Р. В. Підготовка соціальних працівників до формування сексуальної культури молоді як засобу профілактики статевої деморалізації. Вісник Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. 2020. Черкаси. INDEX COPERNICUS: ICV 2018: 73,37. С. 85-92. Категорія Б. <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua/art>

icle/view/3834.
6. Чубук Р. В.,
Дорошенко О.В.,
Роль закладів
вищої освіти у
професійному
становленні
майбутніх
соціальних
працівників.
Педагогіка
формування
творчої
особистості у
вищій і
загальноосвітній
школах: зб. наук.
пр. / [редкол.:
А.В. Сущенко
(голов. ред.) та
ін.]. Запоріжжя:
КПУ, 2020. Вип.
70. Т.
1. С. 211-215.
Категорія Б. DOI
<https://doi.org/10.3284/0/1992-5786.2020.70-1.40>
7. Чубук Р. В.
Рефлексія й
емпатія як
необхідні
складники у
вирішенні
соціальними
працівниками
складних життєвих
ситуацій
клієнтів.
Науковий часопис
національного
педагогічного
університету
імені М. П.
Драгоманова.
Серія 5.
Педагогічні
науки: реалії та
перспективи.
Збірник наукових
праць. / М-во
освіти і науки
України, нац..
пед. ун-т ім. М.
П. Драгоманова. –
Випуск 80. Том 2.
– Київ:
Видавничий дім
«Гельветика»,
2021. – С. 161-
166. Категорія Б.
<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/34810>.
8. Чубук Р. В.
Аналіз
сформованості
емпатійно-
рефлексивного та
морально-етичного
критеріїв
професійної
компетентності
майбутніх
соціальних
працівників.
«Вісник науки та
освіти». (Серія.
Педагогіка).
2023. № 5 (11)

						2023. С. 783-799. Категорія Б. http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/issue/view/150/236	
73994	Шевчук Олександр Володимирович	В.о. завідувач кафедри, професор, Основне місце роботи	Політичних наук	Диплом спеціаліста, Миколаївський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1995, спеціальність: історія, Диплом спеціаліста, Вищий навчальний заклад "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна", рік закінчення: 2004, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом доктора наук ДД 008030, виданий 10.02.2010, Диплом кандидата наук ДК 017871, виданий 12.03.2003, Атестат доцента 02ДЦ 014598, виданий 16.06.2005, Атестат професора 12ПР 008038, виданий 26.09.2012	25	Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку	Відповідність освітньому компоненту: 1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Миколаївський державний педагогічний інститут, 1995, диплом спеціаліста ЛН №000563 від 27.06.1995, спеціальність: історія; кваліфікація: вчитель історії та права; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): доктор політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку; тема дисертації: «Зовнішньополітич на стратегія США та РФ щодо КНР» (диплом ДД № 0008030 від 10.02.2010); професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики (атестат 12ПР № 008038 від 26.09.2012); 2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років: 1. Концепт війни та миру у промовах Дональда Трампа і

Володимира
Зеленського //
Acta de historia
& politica:
saeculum XXI. –
2019. – vol. 1. –
P. 117 – 125.

2. Informational
and Psychological
Influence on
Student 16 Youth
in the Conditions
of the
Information-
Psychological War
// Journal of
Educational and
Social Research.
- 2020. - № 10
(1). – P. 56 -
61. (coauthors
Vovchuk L., Gabro
I.).

3.
Індиферентність
політичних
технологій:
структурний і
функціональний
виміри //
Актуальні
проблеми
політики. 2020.
Вип. 66. С. 11–
16.

4. COVID – 19 як
інструмент
гібридного впливу
РФ на європейську
систему
міжнародних
відносин //
Politicus:
Науковий журнал
/Південноукраїнсь
кий національний
педагогічний
університет імені
К. Д.Ушинського.
– Одеса, 2020. -
№ 2. – С. 56 –
82.

5. Політична
маніпуляція:
поняття,
концепції,
механізми
реалізації //
Актуальні
проблеми
політики. 2021.
Вип. 68. С. 83 -
89.

6. Countering
Covid-19 as a
tool for hybrid
influence of
Russia and China
on regional
subsystems of
international
relations:
European and
Asian dimensions
// Проблеми
всесвітньої
історії. 2022. No
1 (17) – С. 158 –
182.

7. Ukraine's
security and

Pakistan's security: mechanisms to overcome threats // Cuestiones Políticas Vol. 40 Núm. 75 (2022), 581-602.

8. Інструменти екологічної дипломатії ЄС // Актуальні проблеми політики. - 2022. - Вип. 69. - С. 108-115.

9. Американсько-польські відносини в стратегії НАТО // Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI – 2022 - № 3 – С. 54 – 61.

10. «Тайванська проблема» в контексті дестабілізації системи міжнародних відносин російсько-українською війною // Acta De Historia & Politica: Saeculum XXI, 2022. - № 4. – С. 47-53.

11. The position of Japan and South Korea regarding the Russian-Ukrainian war // Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI – Special Issue 2022 - – С. 72 – 79.

12. The position and actions of the People's Republic of China regarding the Russian-Ukrainian war // Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI – 2023 -№ 6. – С. 7-14.

13. Американсько-польські відносини: стабільність євро-атлантичної спільноти у фокусі НАТО //Acta De Historia & Politica: Saeculum XXI, 2023 - № 5. – С. 16-25.

14. Гуманітарна місія “Джойнт” в Угорщині (1914-1921 роки) //

							Емінак: науковий щоквартальник, 2023, (1(41), 116-133.
11281	Броннікова Лариса Володимирівна	доцент кафедри соціології та політології, Основне місце роботи	Політичних наук	Диплом спеціаліста, Ростовський державний університет ім. М.А. Сулова, рік закінчення: 1985, спеціальність: Філософія, Диплом кандидата наук ФС 011708, виданий 22.01.1992, Атестат доцента ДЦАЕ 000424, виданий 23.04.1998	34	Філософія науки	<p>Відповідність освітньому компоненту:</p> <p>1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Ростовський державний університет ім. М.А. Сулова, філософський факультет, 1985 р., диплом ІВ № 929731 від 30.06.1985, спеціальність – філософія, кваліфікація – філософ, викладач філософії; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): кандидат філософських наук зі спеціальності 09.00.01 – онтологія, гносеологія, феноменологія (диплом ФС № 011708 від 30.10.1991). Тема дисертації: «Розуміння як творчий процес». Доцент кафедри філософії (атестат ДЦ АЕ № 000424 від 23.04.1998).</p> <p>2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років:</p> <p>1. Броннікова Л.В. Аксіологічний вимір четвертої промислової революції // Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія: Зб. наук. праць. – Вип. 1(35). –</p>

К.: НАУ, 2022. – С.77-81.

2. Броннікова Л.В. Аксиологічний потенціал наукового знання в інформаційну епоху // Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія: 36. наук. праць. – Вип. 2(30). – К.: НАУ, 2019. – С.41-45.

3. Броннікова Л. В., Бондарець Б. Б., Чорна В. О., Фесенко А. М. Демоекономічна ситуація на Півдні України крізь призму самооцінок та настроїв мешканців обласних центрів / В. О. Чорна, А. М. Фесенко, Л. В. Броннікова, Б. Б. Бондарець // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. – Київ, 2020. - № 1. – С. 86-107.

4. Броннікова Л.В. Філософські аспекти трансформаційних процесів у сучасній науці / Л.В.Броннікова //Актуальні проблеми філософії та політології. – Одеса, 2021. - № 33. – С.13-17.

5. Броннікова Л.В. Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній науці (філософські аспекти) // Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія: 36. наук. праць. – Вип. 1(29). – К.: НАУ, 2019. – С.41-45.

6. Броннікова Л.В. Інформаційне суспільство: прогнози соціальних трансформацій і реальність//Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: 36 .наук.праць.- Вип.1(37).- К.:НАУ,2023.- С.25-28.

105848	Белінська Світлана Михайлівна	декан факультет у економічних наук, професор кафедри, Основне місце роботи	Економічних наук	<p>Диплом спеціаліста, Миколаївський державний аграрний університет, рік закінчення: 2006, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом магістра, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, рік закінчення: 2023, спеціальність: 035 Філологія, Диплом доктора наук ДД 012008, виданий 29.06.2021, Диплом кандидата наук ДК 062373, виданий 10.11.2010, Атестат доцента 12ДЦ 043248, виданий 30.06.2015, Атестат професора АП 004735, виданий 23.12.2022</p>	28	Управління науковими проектами	<p>Відповідність освітньому компоненту: 1) на підставі документів встановленого зразка про: - вищу освіту: Миколаївський державний аграрний університет, 2006 р., диплом спеціаліста МК №28406926 від 27.02.2006, спеціальність: облік і аудит; кваліфікація: економіст з бухгалтерського обліку та фінансів; Університет Суспільних Наук (UNS), Польща, м. Лодзь, диплом магістра, післядипломна освіта, №2309/P від 03.06.2023, кваліфікація: "Менеджер європейських проектів у фінансовій перспективі ЄС на 2021-2027 роки"; - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація): доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). Тема дисертації: «Бухгалтерський облік земель сільськогосподарського призначення в умовах інституціоналізації земельних відносин: теорія, методологія, практика» (диплом ДД № 012008 від 29.06.2021);</p> <p>2) щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних</p>
--------	-------------------------------	--	------------------	--	----	--------------------------------	--

баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років:

1. Belinska S. Methods for improving accounting and analytical support of enterprises in order to protect the environment / Belinska S., Uzhva A, Lazarieva O. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2023, No 3. (Scopus)
2. Belinska S. Accounting and analytical support of enterprises in the digital economy/ Uzhva A, Belinska S., Lazarieva O. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2022, No 3. (Scopus)
3. Белінська С.М. Управління прибутком підприємства / С.М. Белінська, І.О. Крисіна / Ефективна економіка. – [Електронний ресурс]. – 2022. – № 1. – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua>
4. Belinska S. Formation of the incentive role of the environmental tax in Ukraine. / Belinska S., Uzhva A, Rudenko N. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2021, No 3. (Scopus).
5. Belinska S. Efficiency analysis of the technology of roller formation of finely-grained concrete products / O. Lazarieva, P. Lavrinev, S. Belinska, N. Rudenko // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному у стандарті вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.</i></p>	☒	Управління науковими проектами	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Виконання наукового проекту. Екзамен.
		Сучасні тенденції розвитку політичної науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Екзамен.
		Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей та презентацій. Екзамен.
		Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види прикладних аналітичних методик. Екзамен.
<p><i>РН11. Скласти пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності</i></p>	☒	Управління науковими проектами	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Виконання наукового проекту. Екзамен.
		Науково-педагогічна практика	Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.	Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів діагностики. Написання наукових статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.

<p>PH10. Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.</p>	☒	<p>Управління науковими проєктами</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Відповіді на семінарах. Виконання наукового проєкту. Екзамен.</p>
		<p>Науково-педагогічна практика</p>	<p>Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.</p>	<p>Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів діагностики. Написання наукових статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.</p>
<p>PH02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.</p>	☒	<p>Українське наукове мовлення</p>	<p>Практичні заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття. Виконання вправ і завдань. Анотація до наукової статті. Усний виступ з теми дослідження. Екзамен.</p>
		<p>Наукова комунікація англійською мовою</p>	<p>Практичні заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Виконання вправ і завдань. Написання академічного резюме. Презентація професійних журналів. Написання анотації до статті. Екзамен.</p>
		<p>Управління науковими проєктами</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Відповіді на семінарах. Виконання наукового проєкту. Екзамен.</p>
		<p>Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей та презентацій. Екзамен.</p>
<p>PH03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових</p>	☒	<p>Українське наукове мовлення</p>	<p>Практичні заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття. Виконання вправ і завдань. Анотація до наукової статті. Усний виступ з теми дослідження. Екзамен.</p>
		<p>Актуальні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей та презентацій. Екзамен.</p>
		<p>Актуальні питання методики і техніки політологічних</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей.</p>

аспектів.		досліджень		Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види прикладних аналітичних методик. Екзамен.
		Науково-педагогічна практика	Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.	Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів діагностики. Написання наукових статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.
		Управління науковими проектами	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Виконання наукового проекту. Екзамен.
РН04. Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень.	☒	Філософія науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Аналіз оригінального тексту. Опитування та виступи на семінарських заняттях. Повідомлення за темою семінарського заняття. Наукове повідомлення за темою власного дослідження. Екзамен.
		Сучасні тенденції розвитку політичної науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Екзамен.
		Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види прикладних аналітичних методик. Екзамен.
РН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.	☒	Сучасні тенденції розвитку політичної науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Екзамен.
		Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види

				прикладних аналітичних методик. Екзамен.
		Науково-педагогічна практика	Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.	Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів діагностики. Написання наукових статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.
		Управління науковими проектами	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Виконання наукового проекту. Екзамен.
<i>РН06. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.</i>	☒	Наукова комунікація англійською мовою	Практичні заняття. Самостійна робота.	Виконання вправ і завдань. Написання академічного резюме. Презентація професійних журналів. Написання анотації до статті. Екзамен.
		Сучасні тенденції розвитку політичної науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Екзамен.
		Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види прикладних аналітичних методик. Екзамен.
		Українське наукове мовлення	Практичні заняття. Самостійна робота.	Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття. Виконання вправ і завдань. Анотація до наукової статті. Усний виступ з теми дослідження. Екзамен.
		Філософія науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Аналіз оригінального тексту. Опитування та виступи на семінарських заняттях. Повідомлення за темою семінарського заняття. Наукове повідомлення за темою власного дослідження. Екзамен.

<p>PH07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p>	☒	<p>Наукова комунікація англійською мовою</p>	<p>Практичні заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Виконання вправ і завдань. Написання академічного резюме. Презентація професійних журналів. Написання анотації до статті. Екзамен.</p>
		<p>Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види прикладних аналітичних методик. Екзамен.</p>
		<p>Науково-педагогічна практика</p>	<p>Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.</p>	<p>Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів діагностики. Написання наукових статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.</p>
<p>PH08. Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.</p>	☒	<p>Українське наукове мовлення</p>	<p>Практичні заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття. Виконання вправ і завдань. Анотація до наукової статті. Усний виступ з теми дослідження. Екзамен.</p>
		<p>Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін</p>	<p>Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.</p>	<p>Поточне усне опитування, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи. Захист аналітичних робіт, творчих робіт. Виконання індивідуальних завдань. Перевірка конспектів лекцій, планів-конспектів семінарських занять, першоджерел, контрольної роботи. Екзамен.</p>
		<p>Науково-педагогічна практика</p>	<p>Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.</p>	<p>Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів</p>

				діагностики. Написання наукових статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.
РН09. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці.	☒	Українське наукове мовлення	Практичні заняття. Самостійна робота.	Письмові відповіді на контрольні й проблемні питання практичного заняття. Виконання вправ і завдань. Анотація до наукової статті. Усний виступ з теми дослідження. Екзамен.
		Філософія науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Аналіз оригінального тексту. Опитування та виступи на семінарських заняттях. Повідомлення за темою семінарського заняття. Наукове повідомлення за темою власного дослідження. Екзамен.
		Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Поточне усне опитування, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи. Захист аналітичних робіт, творчих робіт. Виконання індивідуальних завдань. Перевірка конспектів лекцій, планів-конспектів семінарських занять, першоджерел, контрольної роботи. Екзамен.
		Сучасні тенденції розвитку політичної науки	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Екзамен.
		Актуальні питання методики і техніки політологічних досліджень	Лекції. Семінарські заняття. Самостійна робота.	Відповіді на семінарах. Підготовка і захист доповідей. Підготовка практичної роботи, яка передбачає перевірку вміння використовувати на практиці найбільш поширені види прикладних аналітичних методик. Екзамен.
		Науково-педагогічна практика	Методична робота. Навчальна робота. Організаційно-виховна робота.	Поточне виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, творчих робіт. Взаємовідвідування лекцій, практичних, семінарських занять, перевірка засобів діагностики. Написання наукових

				статей (в межах власної теми). Підготовка методичних рекомендацій з фахової дисципліни. Захист звіту, залік.
--	--	--	--	---